

Ársreikningur 2023

isavia

Isavia ohf.

Ársreikningur
samstæðu

2023

Isavia ohf.
Flugstöð Leifs Eiríkssonar
235 Keflavíkurflugvöllur
kt. 550210-0370

Isavia ohf.

Ársreikningur
samstæðu

2023

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra	2-4
Áritun Ríkisendurskoðunar	5-6
Rekstrarreikningur og yfirlit yfir heildarafkomu	7
Efnahagsreikningur	8
Yfirlit um eigið fé	9
Yfirlit um sjóðstreymi	10
Skýringar	11-33
Óendurskoðaðir viðaukar	
Viðauki I Stjórnarháttayfirlýsing	34-37
Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	38-45

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra

Isavia ohf. er opinbert hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 2/1995 um hlutafélög og er heimili félagsins Flugstöð Leifs Eiríkssonar á Keflavíkurflugvelli en varnarþing félagsins í Hafnarfirði.

Tilgangur Isavia samstæðunnar er þjónustustarfsemi tengd flugi og rekstur og uppbygging flugvalla landsins. Samstæðuársreikningur Isavia ohf. tekur, auk móðurfélagsins, til dótturfélaganna Isavia ANS ehf., Isavia Innanlandsflugvellir ehf. og Frihöfnin ehf. Isavia ANS ehf. á svo dótturfélögin Tern Systems ehf. og Suluk ApS en svo á Tern Systems ehf. dótturfélagið Tern Branch Hungary.

Samstæðuársreikningurinn fyrir árið 2023 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Samstæðuársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill samstæðunnar. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna, nema annað sé tekið fram.

Rekstur ársins 2023

Samkvæmt rekstrarreikningi Isavia ohf. árið 2023 námu rekstrartekjur 45.058 milljónum króna (2022: 36.505 milljónir króna). Hagnaður ársins nam 2.102 milljónum króna (2022: 617 milljóna króna tap). Jákvæður gengismunur nam um 180 milljónum króna (2022: 868 milljóna króna gengistap). Laun og annar starfsmannakostnaður nam 21.975 milljónum króna (2022: 19.395 milljónir króna) og meðalfjöldi starfa á árinu 2023 var 1.348 (2022: 1.247). Hlutföll kynja meðal starfsmanna og stjórnenda samstæðunnar er 65% karlar og 35% konur.

Þann 31. desember 2023 námu heildareignir samstæðunnar 112.101 milljónir króna (2022: 94.278 milljónir króna). Eigið fé í árslok 2023 nam 44.064 milljónum króna (2022: 41.962 milljónum króna) og eiginfjárhlutfall samstæðunnar var 39,3% í lok árs (2022: 44,5%).

Vakin er athygli á niðurfærslu viðskiptakrafna sem inniheldur niðurfærslu vegna falls Wow air frá árinu 2019. Vísað er í skýringu 15 með ársreikningnum vegna stöðu málaferla tengt þeirri niðurfærslu.

Stjórn samstæðunnar leggur til að af hagnaði ársins verði lagt í lögbundinn varasjóð 145 milljónir króna. Að öðru leyti er hagnaður ársins fluttur á óráðstafað eigið fé og vísað er í samstæðuársreikninginn um aðrar breytingar á eigin fé samstæðunnar.

Vakin er athygli á því að formi áritunar endurskoðanda er breytt þannig að ríkisendurskoðandi áritar nú einn ársreikninginn en áður var reikningurinn einnig undirritaður af löggiltum endurskoðanda sem var starfsmaður Ríkisendurskoðunar. Þessi breyting hefur hvorki né áhrif á fjárhæðir eða skýringar í ársreikningnum.

Hlutafé og hluthafi

Hlutafé í árslok nam 24.559 milljónum króna (2022: 24.559 milljónir króna). Engin hlutafjárukning var á árinu 2023 en hlutafjárukning nam 6.000 milljónum króna árið 2022. Ríkissjóður er eini hluthafinn í Isavia ohf. í árslok 2023 eins og í árslok 2022.

Stjórn samstæðunnar leggur til að ekki verði greiddur út arður til eiganda félagsins vegna rekstrarársins 2023.

Stjórnarhættir

Stjórn Isavia hefur sett sér starfsreglur þar sem m.a. helstu verkefni og valdsvið stjórnar og forstjóra eru skilgreind. Starfsreglurnar eru aðgengilegar á heimasíðu félagsins. Í starfsreglunum er m.a. kveðið á um að stjórn félagsins skuli fylgja leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Sæmtökum atvinnulífsins og Nasdaq OMX Iceland.

Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga, hefur stjórn Isavia útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem er að finna á heimasíðu Isavia ohf., www.isavia.is, og í viðauka I í ársreikningnum.

Í stjórn Isavia eru fimm stjórnarmenn, tvær konur og þrír karlmenn. Er kynjahlutfall því í samræmi við 63. gr. laga nr. 2/1995 sem kveða á um að fyrirtæki með fleiri en 50 starfsmenn skuli tryggja að hlutfall hvors kyns í stjórn sé eigi lægra en 40%.

Tvær undirnefndir eru starfandi hjá Isavia sem eru endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd. Nefndunum er ætlað að bæta starfshætti í þeim málefnum sem stjórn ber að annast og gera störf stjórnarinnar þannig skilvirkari, sjá nánar á heimasíðu Isavia ohf., www.isavia.is, og í viðauka I í ársreikningnum.

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra

Eigandastefna

Sett hefur verið eigandastefna dótturfélaga Isavia ohf., þar sem leitast er við að skýra ábyrgð og hlutverk eiganda, félagsins, stjórnar og stjórnenda til að stuðla að góðum stjórnháttum og skýrri stefnumörkun. Þannig á eigandastefnan að tryggja gagnsæja, faglega og skilvirka stjórnun dótturfélaga. Einnig hafa verið gerðir viðaukar þar sem fram koma stefnur, reglur og leiðbeiningar sem unnið er eftir á samstæðugrunni. Má þar nefna mannauðsstefnu, sjálfbærnistefnu, stefnu um heildastæða áhættustýringu, siðareglur og meðferð persónuupplýsinga svo eitthvað sé nefnt. Eigandastefnan ásamt viðauka er aðgengileg á heimasíðu félagsins www.isavia.is.

Framtíðarhorfur

Áætlanir fyrir árið 2024 gera ráð fyrir áframhaldandi vexti á tekjum og afkomu samstæðunnar, samhliða auknum umsvifum í flugumferð.

Nýverið tók stjórn móðurfélagsins ákvörðun um að hefja vinnu við útvistun á rekstri frihafnarinnar með það að markmiði að leita leiða til að auka enn frekar tekjur Keflavíkurflugvallar af frihafnarrekstri. Gert er ráð fyrir að niðurstaða þeirrar vinnu liggji fyrir á seinasta ársfjórðungi þessa árs. Framundan eru áhugaverðir en um leið krefjandi tímar. Flugíðnaðurinn hefur alltaf verið viðkvæmur fyrir sveiflum í sínu ytra umhverfi og á það ekki síst við nú þegar loftslagsbreytingar eru orðnar áþreifanlegar með tilheyrandi óvissu sem fylgir nýjum reglum og lögum sem geta aukið kostnað verulega eða orðið til þess að draga úr farþegafjölda.

Rekstur samstæðunnar er umfangsmikill og að mörgu leyti flókinn. Ytri breytingar, bæði fyrirséðar og ófyrirséðar, geta aukið flækjustig rekstursins og kallað á úrlausnir sem krefjast hugmyndaauðgi og elju af hálfu starfsfólks.

Það er mat stjórnar og forstjóra að rekstrarhæfi samstæðunnar sé sterkt og félagið sé vel í stakk búið til að takast á við komandi flugumferð og farþegaaukningu á flugvöllum samstæðunnar, ásamt þeirri uppbyggingu á innviðum sem fyrirhugað er að ráðast í á Keflavíkurflugvelli á komandi árum.

Samfélagsleg ábyrgð og ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Starfsemi Isavia fellur undir ákvæði ársreikningalaga um ófjárhagslega upplýsingagjöf. Til viðbótar ber Isavia nú að uppfylla ákvæði laga nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Löggin gera þær kröfur til tiltekinna félaga, þ.m.t. Isavia, að þau upplýsi um þær tekjur, fjárfestingarkostnað og rekstrarkostnað sem félagið hefur og ber af umhverfislega sjálfbærum eignum.

Isavia samstæðan er með sjálfbærnistefnu sem segir að félagið hafi sjálfbærni að leiðarljósi í öllu sem það gerir. Stefnan er studd af fimm ára aðgerðaáætlunum sem gilda til loka árs 2026.

Isavia hefur stutt UN Global Compact sáttmála Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2016. Með því skuldbindur félagið sig til þess að stefna og starfshættir séu í samræmi við tíu meginviðmið Sameinuðu þjóðanna um mannréttindi, vinnumál, umhverfismál og aðgerðir gegn spillingu. Félagið styður við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og vinnur markvisst að þeim.

Ársskýrsla Isavia er gefin út samkvæmt alþjóðlegum staðli Global Reporting Initiative (GRI) ásamt sérákvæðum þeirra um flugvelli. Í skýrslunni er áherslum, markmiðum, lykilmælikvörðum og árangri Isavia í átt að aukinni sjálfbærni gerð ítarleg skil. Í viðauka II í samstæðuársreikningnum er að finna stutta samantekt um ófjárhagslega upplýsingagjöf úr skýrslunni. Jafnframt er að finna í viðauka II upplýsingar um skýrslugjöf vegna flokkunarreglugerðar ESB.

Isavia skilar ársskýrslu félagsins árlega inn í gagnagrunna UN Global Compact og til Global Reporting Initiative. Skýrslan kemur nú út í áttunda skipti með þessum hætti og er að finna undir slóðinni: <https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/utgefing-efni/arsskyrslur/arsskyrslur>.

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Isavia ohf. er samstæðuársreikningurinn í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfum í lögum um ársreikninga.

Það er álit stjórnar og forstjóra Isavia ohf. að reikningsskilareglur félagsins séu viðeigandi og að í samstæðuársreikningi þessum sé að finna gott yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, áhættustýringu og helstu óvissuþætti í umhverfi þess.

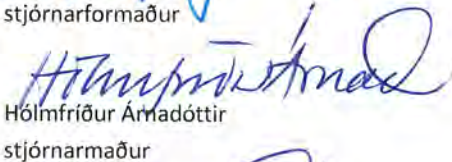
Stjórn og forstjóri Isavia ohf. staðfesta, samkvæmt þeirra bestu vitund, að samstæðuársreikningur þessi gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar, eignum, skuldum og breytingu á handbæru fé á árinu 2023.

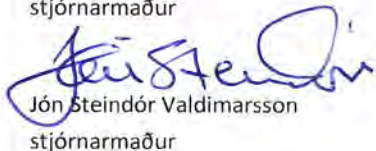
Stjórn og forstjóri Isavia ohf. hafa yfirfarið og samþykkt samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni og leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja samstæðuársreikninginn.

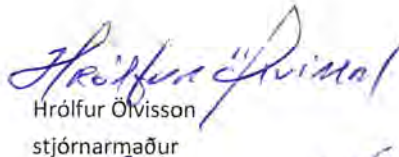
Hafnarfjörður, 13. mars 2024

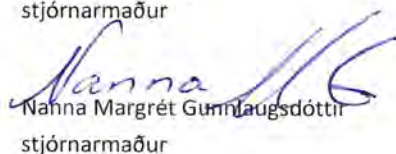
Í stjórn

Kristján Þór Júlíusson
stjórnarformaður

Hólmfríður Árnadóttir
stjórnarmaður

Jón Steindór Valdimarsson
stjórnarmaður

Hrólfur Ólvisson
stjórnarmaður

Nanna Margrét Gunnlaugsdóttir
stjórnarmaður

Forstjóri

Sveinbjörn Indriðason

Áritun Ríkisendurskoðunar

Til stjórnar og hluthafa Isavia ohf.

Álit

Samstæðuársreikningur Isavia ohf. fyrir árið 2023 er endurskoðaður samkvæmt lögum nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um eigið fé, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit Ríkisendurskoðunar að samstæðuársreikningurinn sýni glögga mynd af fjárhagsstöðu Isavia ohf. 31. desember 2023, afkomu félagsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð ríkisendurskoðanda hér á eftir. Ríkisendurskoðandi er óháður Isavia ohf. og starfar í samræmi við lög nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga, og siðareglur alþjóðasamtaka ríkisendurskoðana (INTOSAI). Skrifstofa ríkisendurskoðanda nefnist Ríkisendurskoðun og fer hann með stjórn hennar. Ríkisendurskoðandi telur að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit Ríkisendurskoðunar á samstæðuársreikningnum.

Aðrar upplýsingar

Að álit Ríkisendurskoðunar koma fram í skýrslu stjórnar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri (stjórnendur) eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótakröfur í lögum um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreiknings eru stjórnendur ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Isavia ohf. og setja inn skýringu ef þess er þörf. Ef við á skulu stjórnendur setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendu um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, nema stjórnendur hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að leysa félagið upp.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð ríkisendurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið ríkisendurskoðanda er að aflað sé nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit Ríkisendurskoðunar á samstæðuársreikningnum. Nægjanleg vissu er mikið öryggi, en ekki trygging þess að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni. Einnig framkvæmir Ríkisendurskoðun eftirfarandi:

- Greinir og metur hættu á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, endurskoðunaraðgerðir skipulagðar og framkvæmdar til að bregðast við þeirri hættu og aflað endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbygga álit á reikningnum. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fólsum, villandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá reglum innra eftirlits.

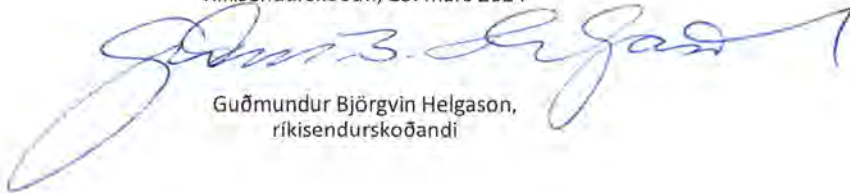
Áritun Ríkisendurskoðunar

Ábyrgð ríkisendurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins (framhald)

- Aflar skilnings á innra eftirliti í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir og meta hvort það tryggji viðunandi árangur.
- Metur hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur.
- Ályktar um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og á grundvelli endurskoðunarinnar leggur mat á hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef endurskoðunin leiðir í ljós að talið sé að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreiknings í áritun Ríkisendurskoðunar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þarf að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða Ríkisendurskoðunar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Engu að síður geta aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metur í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metur framsetningu, uppbyggingu og innihald, þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Aflar fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Ríkisendurskoðun er ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Ríkisendurskoðun ber ein ábyrgð á álitinu.

Ríkisendurskoðun ber að upplýsa stjórn félagsins um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og mikilvæg atriði sem fram komu við endurskoðunina, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 13. mars 2024

Guðmundur Björgvin Helgason,
ríkisendurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit yfir heildarafkomu ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur	4	45.057.963	36.505.496
Rekstrargjöld			
Kostnaðarverð seldra vara		(7.569.152)	(5.949.952)
Laun og annar starfsmannakostnaður	5	(21.975.018)	(19.394.692)
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(742.560)	(586.764)
Annar rekstrarkostnaður		(6.625.806)	(5.409.159)
		<u>(36.912.536)</u>	<u>(31.340.568)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir		8.145.427	5.164.929
Afskriftir	9,10,11	(4.138.991)	(3.931.571)
Rekstrarhagnaður		<u>4.006.436</u>	<u>1.233.358</u>
Fjármunatekjur	7	1.184.228	386.894
Fjármagnsgjöld	7	(2.665.589)	(1.561.140)
Gengismunur	7	179.716	(867.962)
Hagnaður (tap) fyrir skatta		<u>2.704.792</u>	<u>(808.850)</u>
Tekjuskattur	8	(602.863)	191.477
Hagnaður (tap) og önnur heildarafkoma		<u><u>2.101.928</u></u>	<u><u>(617.373)</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Eignir

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	9	84.111.674	71.304.316
Óefnislegar eignir	10	3.787.878	4.034.412
Nýtingarréttur	11	277.088	289.041
Eignarhlutar í öðrum félögum		5.000	5.000
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	13	1.002.225	1.499.630
Reiknuð skattinneign	18	771.731	1.370.781
		<u>89.955.597</u>	<u>78.503.180</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	14	722.765	581.817
Viðskiptakröfur	15	3.417.784	3.413.079
Næsta árs hluti skuldabréfaeignar og langtímakrafna	13	500.269	498.865
Aðrar skammtímakröfur	15	1.990.323	1.785.732
Handbært fé	15	15.513.769	9.494.864
		<u>22.144.910</u>	<u>15.774.357</u>
Eignir		<u>112.100.506</u>	<u>94.277.537</u>

Eigið fé og skuldir

Eigið fé

Hlutfé	16	24.559.063	24.559.063
Lögbundinn varasjóður		2.629.177	2.483.798
Sérstakur endurmatsreikningur		37.065	38.389
Óráðstafað eigið fé		16.838.913	14.880.906
		<u>44.064.218</u>	<u>41.962.156</u>

Langtímaskuldir og skuldbindingar

Skuldir við lánastofnanir	17	55.928.043	42.372.010
Leigusamningar	11	162.014	194.284
		<u>56.090.056</u>	<u>42.566.294</u>

Skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir	19	6.391.894	4.705.041
Næsta árs afborganir langtímaskulda	17	1.232.193	1.758.655
Næsta árs afborganir leigusamninga	11	128.608	108.594
Ógreiddir reiknaðir skattar	8	2.821	749
Aðrar skammtímaskuldir	19	4.190.716	3.176.049
		<u>11.946.232</u>	<u>9.749.087</u>

Skuldir

		<u>68.036.288</u>	<u>52.315.381</u>
Eigið fé og skuldir		<u>112.100.506</u>	<u>94.277.537</u>

Yfirlit um eigið fé 2023

	Hlutafé	Lögbundinn varasjóður	Endurmats- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1. janúar 2022	18.559.063	2.483.798	39.712	15.496.253	36.578.827
Nýtt hlutafé	6.000.000	0	0	0	6.000.000
Endurmat afskrifað	0	0	(1.324)	1.324	0
Þýðingarmunur	0	0	0	702	702
Tap ársins	0	0	0	(617.373)	(617.373)
Eigið fé 31. desember 2022	24.559.063	2.483.798	38.389	14.880.906	41.962.156
Eigið fé 1. janúar 2023	24.559.063	2.483.798	38.389	14.880.906	41.962.156
Tillag í lögbundinn varasjóð	0	145.379	0	(145.379)	0
Endurmat afskrifað	0	0	(1.324)	1.324	0
Þýðingarmunur	0	0	0	133	133
Hagnaður ársins	0	0	0	2.101.928	2.101.928
Eigið fé 31. desember 2023	24.559.063	2.629.177	37.065	16.838.913	44.064.218

Engin arðgreiðsla var á árinu til hluthafa. Allt hlutaféð er innborgað. Sjá einnig skýringu 16.

Yfirlit um sjóðstreymi 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		4.006.436	1.233.358
Afskriftir	9,10,11	4.138.991	3.931.571
Reikningshaldslegar afskriftir skammtímalíða	14,15	36.010	19.007
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna		(2.571)	(3.973)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		8.178.866	5.179.963
Vörubirgðir (hækkun)		(144.274)	(173.200)
Aðrar rekstartengdar eignir lækkun (hækkun)		105.263	(631.154)
Rekstartengdar skuldir hækkun		3.307.846	1.946.719
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		11.447.701	6.322.328
Innborgaðir vextir		1.188.567	382.591
Greiddir vextir		(2.134.206)	(1.608.479)
Greiddir skattar og gengismunur		0	(346)
Handbært fé frá rekstri		10.502.062	5.096.094
Fjárfestingahreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	9	(16.502.344)	(15.087.512)
Seldir rekstrarfjármunir		8.336	14.809
Fjárfesting í óefnislegum eignum	10	(82.702)	(98.351)
Fjárfesting í eignarhlutum í öðrum félögum		0	(5.000)
Afborganir skuldabréfa	13	13.475	42.270
Langtímakrafa Joint Finance samningsins, breyting	13	487.950	487.950
Fjárfestingahreyfingar		(16.075.285)	(14.645.832)
Fjármögnunarhreyfingar			
Nýjar langtímaskuldir	17	34.182.500	0
Afborganir langtímaskulda	17	(21.246.270)	(1.365.184)
Afborganir leigusamninga	11	(118.920)	(94.506)
Viðskiptaskuldir, framkvæmdaáætlun fjármögnun, breyting	19	(1.408.280)	(269.195)
Innborgað hlutafé	16	0	6.000.000
Fjármögnunarhreyfingar		11.409.030	4.271.116
Hækkun (lækkun) handbærs fjár		5.835.807	(5.278.623)
Handbært fé í upphafi árs		9.494.864	14.682.766
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		183.098	90.721
Handbært fé í lok árs	15	15.513.769	9.494.864
Fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa			
Nýjar langtímaskuldir	17	0	14.136.409
Uppgreiðsla lána með nýjum lánum	17	0	(14.136.409)
		0	0

Skýringar

1. Starfsemi

Isavia ohf. var stofnað í ársbyrjun 2010 með samruna Flugstoða ohf. og Keflavíkurflugvallar ohf. Isavia ohf. er opinbert hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 2/1995 um hlutafélög og er heimili félagsins Flugstöð Leifs Eiríkssonar á Keflavíkurflugvelli en varnarþing félagsins er í Hafnarfirði.

Isavia og dótturfélög annast rekstur og uppbyggingu allra flugvalla á Íslandi og stýrir jafnframt flugumferð í íslenska flugstjórnarsvæðinu.

Samstæðuársreikningurinn nær til Isavia ohf. og dótturfélaga þess. Félög innan samstæðunnar eru auk Isavia ohf., Isavia ANS ehf., Isavia Innanlandsflugvelli ehf., Frihöfnin ehf., Tern Systems ehf., Tern Ungverjalandi og Suluk ApS á Grænlandi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2023, breytingar á þeim og nýjar tülkanir og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga. Samstæðuársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs nema að ákveðnir fastafjármunir eru metnir eftir endurmatsaðferðinni. Samstæðuársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Samstæðuársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna, nema annað sé tekið fram.

Engir nýir reikningsskilastaðlar tóku gildi á árinu 2023. Samstæðan innleiddi nokkrar breytingar á eldri stöðlum, en þær breytingar hafa ekki veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

3. Reikningshaldslegt mat

Við gerð samstæðuársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Raunveruleg verðmæti kunna að vera með öðrum hætti en mat stjórnenda. Reikningshaldslegt mat er helst í mati á líftíma eigna og í niðurfærslu viðskiptakrafna og vörubirgða, sjá skýringar nr. 9, 10, 14 og 15.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:	2023	2022
Tekjur vegna sölu á vörum	14.590.032	12.246.723
Tekjur vegna sölu á þjónustu.....	22.368.023	17.950.760
Tekjur vegna þjónustusamnings.....	2.436.000	2.015.200
Eignatekjur.....	5.663.908	4.292.813
	<u>45.057.963</u>	<u>36.505.496</u>

Eignatekjur eru tekjur af fasteignum, lóðum, áhöldum og tækjum. Meðal eignatekna eru leigutekjur af rekstrarleigu sem að hluta til falla undir gildissvið IFRS 16 Leigusamningar. Aðrar tekjur sem tilgreindar eru hér að ofan eru innan gildissviðs IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavinum. Nánari lýsing á eðli tekna og tímasetningu tekjuskráningar félagsins er að finna í skýringu 27.

Tekjur vegna þjónustusamnings eru tilkomnar vegna samnings við Innviðaráðuneytið vegna reksturs flugvalla og flugleiðsögupjónustu á flugvöllum innanlands. Á árinu 2023 námu tekjurnar 2.436 milljónum króna. Á árinu 2022 námu tekjur þjónustusamningsins 2.015 milljónum króna.

Skýringar

5. Laun og annar starfsmannakostnaður

	2023	2022
Laun	17.558.212	15.219.117
Lífeyrissjóður, móttframlag	2.653.172	2.345.826
Tryggingagjald	1.267.712	1.102.900
Önnur launatengd gjöld	325.221	280.457
Viðbótarframlag í lífeyrissjóð og breyting á orlofsskuldbindingu	373.960	379.303
Eignfærður launakostnaður	(1.094.303)	(770.617)
Annar starfsmannakostnaður	891.044	837.708
	<u>21.975.018</u>	<u>19.394.692</u>
Meðalfjöldi starfa	1.348	1.247

Heildarlaun og móttframlag í lífeyrissjóð til forstjóra Isavia ohf. námu 55 milljónum króna á árinu 2023 samanborið við 55 milljónir króna árið 2022. Heildarlaun og móttframlag í lífeyrissjóð til fjögurra stjórna samstæðunnar, framkvæmdastjóra dótturfélaga og framkvæmdastjórnar móðurfélags á árinu 2023 námu um 349 milljónum króna en árið á undan nam þessi liður um 339 milljónum króna.

6. Þóknun til endurskoðanda

	2023		2022	
	Endurskoðun og könnun	Önnur þjónusta	Endurskoðun og könnun	Önnur þjónusta
Ríkisendurskoðun	35.867	0	43.013	0
	<u>35.867</u>	<u>0</u>	<u>43.013</u>	<u>0</u>

Önnur þjónusta er kostnaður vegna reikningsskilaaðstoðar, skattamála og aðstoðar við skattframtal. Á árunum 2023 og 2022 var þessi þjónusta keypt af þriðja aðila sem er óháður endurskoðanda félagsins.

7. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur

	2023	2022
Vaxtatekjur af bankareikningum	863.911	310.725
Vaxtatekjur af langtímakröfum og skuldabréfaeign	4.619	7.381
Vaxtatekjur af Joint Finance samningi	292.357	68.301
Aðrar vaxtatekjur	23.342	487
	<u>1.184.228</u>	<u>386.894</u>

Fjármagnsgjöld

	2023	2022
Vaxtagjöld og verðbætur	(2.494.552)	(1.396.017)
Önnur vaxtagjöld	(171.036)	(165.123)
	<u>(2.665.589)</u>	<u>(1.561.140)</u>

Gengismunur

	2023	2022
Gengismunur	179.716	(867.962)
	<u>179.716</u>	<u>(867.962)</u>

Skýringar

8. Skattamál

Tekjuskattur er reiknaður og færður í samstæðuársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi um 603 milljónum króna. Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2024 nemur um 2,8 milljónum króna vegna erlendra dótturfélaga. Á árinu 2022 nam tekjufærð fjárhæð í rekstrarreikningi um 191 milljón króna og tekjuskattur til greiðslu á árinu 2023 nam um 749 þúsundum króna.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2023		2022	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður (tap) fyrir skatta	2.704.792		(808.850)	
Skatthlutfall	(540.958)	(20,0%)	161.770	20,0%
Aðrar breytingar	(61.905)	(2,3%)	29.707	3,7%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	(602.863)	(22,3%)	191.477	23,7%

9. Rekstrarfjármunir

	Fasteignir og listaverk	Flughlöð og bílastæði	Stjórnkerfi og aðflugsbúnaður	Aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun 2022	40.209.619	22.862.265	2.744.931	16.058.597	81.875.413
Leiðrétt milli flokka	0	(1.082.652)	656.046	955.986	529.380
Eignfært á árinu	7.434.845	4.554.959	68.481	3.029.227	15.087.512
Aflagt á árinu	(19.794)	0	(156.148)	(1.210.148)	(1.386.089)
Selt á árinu	0	0	0	(35.711)	(35.711)
Staða í ársbyrjun 2023	47.624.670	26.334.572	3.313.311	18.797.952	96.070.505
Leiðrétt milli flokka	0	0	0	15.858	15.858
Eignfært á árinu	10.119.969	2.830.876	56.027	3.495.473	16.502.344
Aflagt á árinu	(29.763)	(194.584)	(244.443)	(522.749)	(991.539)
Selt á árinu	0	0	0	(29.377)	(29.377)
Staða í árslok 2023	57.714.876	28.970.864	3.124.895	21.757.156	111.567.791
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun 2022	9.581.911	5.131.971	1.264.559	6.260.093	22.238.535
Leiðrétt milli flokka	0	(1.082.652)	656.046	955.986	529.380
Afskriftir ársins	1.093.674	805.256	284.310	1.225.949	3.409.189
Aflagt á árinu	(19.794)	0	(156.148)	(1.210.148)	(1.386.089)
Selt á árinu	0	0	0	(24.828)	(24.828)
Staða í ársbyrjun 2023	10.655.791	4.854.576	2.048.768	7.207.054	24.766.188
Leiðrétt milli flokka	0	0	0	15.858	15.858
Afskriftir ársins	1.132.274	1.035.430	267.241	1.254.277	3.689.223
Aflagt á árinu	(29.763)	(194.584)	(244.443)	(522.749)	(991.539)
Selt á árinu	0	0	0	(23.614)	(23.614)
Staða í árslok 2023	11.758.302	5.695.422	2.071.567	7.930.825	27.456.117
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun 2023	36.968.879	21.479.996	1.264.543	11.590.898	71.304.316
Bókfært verð í árslok 2023	45.956.573	23.275.442	1.053.328	13.826.331	84.111.674

Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna er eftirfarandi:

Fasteignir og listaverk	0-100 ár
Flughlöð og bílastæði	5-50 ár
Stjórnkerfi og aðflugsbúnaður	3-20 ár
Aðrar eignir	3-70 ár

Skýringar

9. Rekstrarfjármunir (framhald)

Framkvæmdir eru í Flugstöð Leifs Eiríkssonar vegna stækkana á flugstöðinni og breytinga á rýmum auk framkvæmda á flugvallarsvæðinu. Á árinu 2023 var eignfært vegna framkvæmda og annarra fjárfestinga fyrir um 15.643 milljónir króna hjá móðurfélaginu (2022: 14.637 milljónir króna). Aðrar fjárfestingar hjá dótturfélögum Isavia ohf. námu um 859,4 milljónum króna á árinu (2022: 450,5 milljónir króna). Framundan eru áframhaldandi framkvæmdir vegna stækkunar flugstöðvarinnar og breytinga á rýmum auk áframhaldandi framkvæmda á flugvallarsvæðinu við Keflavíkurlflugvöll. Þann 31. desember 2023 voru til staðar skuldbindingar utan efnahags vegna samninga sem tilheyra þeim framkvæmdum sem framundan eru og nemur skuldbindingin um 12.873 milljónum króna (2022: 10.011 milljón króna) hjá móðurfélaginu.

Afskriftir greining:	2023	2022
Afskriftir rekstrarfjármuna sbr. hér að framan	3.689.223	3.409.189
Afskriftir óefnislegra eigna sbr. skýringu 10	329.233	419.538
Afskriftir nýtingarréttis sbr. skýringu 11	120.534	102.844
	<u>4.138.991</u>	<u>3.931.571</u>

Upplýsingar um endurmetnar fasteignir í lok ársins:

	31.12.2023	31.12.2022
Endurmetið bókfært verð	94.727	97.723
Þar af áhrif sérstaks endurmats	(45.197)	(46.812)
Bókfært verð án áhrifa endurmats	<u>49.530</u>	<u>50.912</u>

Fasteignamat og vátryggingamat eigna í árslok greinist þannig:

	2023		2022	
	Fasteignamat	Vátryggingamat	Fasteignamat	Vátryggingamat
Fasteignir og lóðir	40.156.351	85.649.485	35.168.677	65.210.880
Vélar og tæki, eignatryggingar		31.681.515		28.595.986
Aðrar lausafjártryggingar		6.050.104		3.698.592
Rekstrarstöðvunartrygging		13.017.555		8.005.102

Isavia ohf. og dótturfélög eru með sameiginlegar tryggingar.

10. Óefnislegar eignir

	Afnotasamn. um mannvirki	Afnotasamn. um flugbrautir	Hugbúnaður og aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun 2022	477.035	5.706.000	1.452.253	7.635.288
Eignfært á árinu	0	0	98.351	98.351
Aflagt á árinu	0	0	(285.015)	(285.015)
Staða í ársbyrjun 2023	<u>477.035</u>	<u>5.706.000</u>	<u>1.265.589</u>	<u>7.448.624</u>
Leiðrétting	0	0	(2)	(2)
Eignfært á árinu	0	0	82.702	82.702
Aflagt á árinu	0	0	(36.452)	(36.452)
Staða í árslok 2023	<u>477.035</u>	<u>5.706.000</u>	<u>1.311.836</u>	<u>7.494.871</u>
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun 2022	206.752	2.473.036	599.901	3.279.689
Afskrift ársins	15.899	190.174	213.464	419.538
Aflagt á árinu	0	0	(285.015)	(285.015)
Staða í ársbyrjun 2023	<u>222.651</u>	<u>2.663.211</u>	<u>528.350</u>	<u>3.414.212</u>
Afskrift ársins	15.899	190.174	123.160	329.233
Aflagt á árinu	0	0	(36.452)	(36.452)
Staða í árslok 2023	<u>238.550</u>	<u>2.853.385</u>	<u>615.058</u>	<u>3.706.993</u>
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun 2023	254.384	3.042.789	737.238	4.034.412
Bókfært verð í árslok 2023	<u>238.485</u>	<u>2.852.615</u>	<u>696.778</u>	<u>3.787.878</u>
Afskriftarhlutföll	3,3%	3,3%	5-33%	

Skýringar

10. Óefnislegar eignir (framhald)

Samkvæmt samningi milli Keflavíkurflugvallar ohf., nú Isavia ohf., og Varnarmálastofnunar, nú Landhelgisgæslu Íslands, sem undirritaður var 22. apríl 2009 tók félagið yfir afnot til næstu 30 ára, frá ársbyrjun 2009 að telja, á tilgreindum flugvallarmannvirkjum og búnaði á mannvirkjaskrá NATO á Keflavíkurflugvelli. Ekki er innheimt sérstakt endurgjald fyrir afnot mannvirkjanna en félagið skal standa straum af öllum kostnaði við daglegan rekstur og viðhald þeirra, þannig að tryggt sé að ástand þeirra sé í samræmi við samþykkt Alþjóðaflugmálastofnunarinnar. Landhelgisgæslan f.h. NATO hefur rétt til afnota á mannvirkjunum. Afnotarétturinn er gjaldfærður hlutfallslega yfir leigutímann.

11. Leigusamningar

Samstæðan leigir fasteignir og lóðir fyrir starfsemi sína sem falla undir reikningsskilastaðal IFRS 16 leigusamningar. Samningsbundinn leigutími fasteigna er 5 til 6 ár auk eins ótímabundins samnings. Stærsti leigusamningur samstæðunnar, að undanskildum ótímabundnum samningi, er vegna skrifstofuhúsnæðis sem rennur út eftir 2 ár frá reikningsskiladegi. Félagið hefur forleigurétt til 5 ára að samningstíma loknum. Ótímabundni samningurinn um fasteign er með 6 mánaða uppsagnartíma að beggja hálfu. Samningsbundinn leigutími lóða er á bilinu 44 til 48 ár.

Töflur hér á eftir sýna meðal annars greiningu á flokkum undirliggjandi eigna á samningsbundnum leigugreiðslum þar sem félagið er leigutaki.

Nýtingarréttur	Fasteignir og lóðir	
Staða í ársbyrjun 2022	361.213	
Verðbætur af leiguskuldbindingu	30.672	
Afskriftir	(102.844)	
Staða í ársbyrjun 2023	289.041	
Verðbætur af leiguskuldbindingu	20.281	
Breytingar vegna samninga	88.301	
Afskriftir	(120.534)	
Staða í árslok 2023	277.088	

Upphæðir færðar í rekstrarreikning	2023	2022
Afskriftir af nýtingarrétti	120.534	102.844
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingu	13.693	15.644
Samtals gjaldfært á árinu	134.227	118.488

Heildargreiðsla af leigusamningum á árinu

131.701 114.767

Leiguskuldbinding

Leiguskuldir, langtímahluti	162.014	194.284
Leiguskuldir, afborgun næstu 12 mánaða meðal skammtímaskulda	128.608	108.594
	290.621	302.878

Leiguskuldbinding

Gjalddagagreining, ónúvirtar leigugreiðslur	31.12.2023	31.12.2022
Innan árs	139.291	120.004
Eftir ár en innan 5 ára	126.659	164.203
5 ár og síðar	87.982	85.270
	353.932	369.476

Skýringar

12. Samstæða

Samstæða Isavia ohf. samanstendur af eftirfarandi dótturfélögum:

	Hlutdeild	Nafnverð	Meginstarfsemi
Eignarhlutar í dótturfélögum eru eftirfarandi:			
Dótturfélög Isavia ohf.			
Fríhöfnin ehf., Keflavíkurflugvelli	100,00%	50.000	Verslunarstarfsemi
Isavia ANS ehf., Reykjavíkurflugvelli.....	100,00%	310.500	Flugleiðsöguþjónusta
Isavia Innanlandsflugvellir ehf., Reykjavíkurflugvelli...	100,00%	52.350	Rekstur innanlandsflugvalla
Dótturfélög Isavia ANS ehf.			
Suluk ApS, Grænlandi.....	100,00%	1.999	Þjónusta flugumferðarstjóra
Tern Systems ehf., Kópavogi	100,00%	80.000	Hugbúnaðargerð og ráðgjöf
Dótturfélag Tern Systems ehf.			
Tern Branch Hungary, Ungverjalandi	100,00%	16.877	Hugbúnaðargerð og ráðgjöf

13. Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur

Skuldabréfaeign	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréfaeign	38.643	46.693
Næsta árs afborgun	(12.318)	(10.914)
	26.324	35.779
Langtímakrafa		
	31.12.2023	31.12.2022
Langtímakrafa vegna Joint Finance samnings	1.463.851	1.951.802
Næsta árs afborgun	(487.950)	(487.950)
	975.901	1.463.851
Skuldabréfaeign og langtímakrafa samtals	1.002.225	1.499.630
Afborganir skuldabréfaeignar og langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:		
	31.12.2023	31.12.2022
Árið 2023	0	498.865
Árið 2024	500.269	499.356
Árið 2025	500.823	499.869
Árið 2026	501.402	500.405
	1.502.494	1.998.494

Að mati stjórnenda er óverulegur mismunur er á milli gangverðs og bókfærðs verðs fjáreigna.

14. Vörubirgðir

	31.12.2023	31.12.2022
Vörur til endursölu	663.216	555.181
Vörur í flutningi	66.738	30.499
Niðurfærsla vörubirgða	(7.189)	(3.863)
	722.765	581.817
Breytingar á niðurfærslu vörubirgða greinist þannig:		
Staða í ársbyrjun	(3.863)	(6.126)
Breyting niðurfærslu birgða.....	(37.122)	(18.945)
Rýrnun birgða á árinu.....	33.797	21.208
Staða í árslok	(7.189)	(3.863)
Tryggingaverðmæti birgða	857.641	783.883

Engar birgðir eru veðsettar hjá samstæðunni í lok ársins.

Samstæðan áætlar að selja allar sínar birgðir á næstu 12 mánuðum.

Skýringar

15. Aðrar peningalegar eignir

Viðskiptakröfur

	31.12.2023	31.12.2022
Innlendar viðskiptakröfur	5.147.913	4.278.486
Erlendar viðskiptakröfur	578.570	607.138
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(2.308.698)	(2.276.014)
Viðskiptakrafa vegna Joint Finance samningsins	0	803.469
	3.417.784	3.413.079

Virðisrýrnun viðskiptakrafna

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Staða í ársbyrjun	(2.276.014)	(2.254.744)
Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna	(65.638)	(23.821)
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu	32.954	2.551
Staða í árslok	(2.308.698)	(2.276.014)

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda, reynslu fyrri ára og efnahagshorfum á reikningsskiladegi.

Mat á niðurfærslu viðskiptakrafna í árslok 2023 í samræmi við kröfur IFRS 9 var eftirfarandi:

Samstæðan metur niðurfærslu viðskiptakrafna út frá líkum á því að vanefndir verði einhvern tímann á líftíma viðskiptakrafnanna. Viðskiptakröfum er skipt í aldursflokka og niðurfærsla ætluð fyrir hvern aldursflokk sem byggir á reynslu fyrri ára, mati stjórnenda og framtíðarhorfum í efnahagsumhverfi viðskiptavina. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspegli gangvirði þeirra.

Samstæðan álitur að hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun krafna séu til staðar ef upplýsingar samstæðunnar sér eða frá utanaðkomandi aðilum benda til þess að skuldari sé í greiðsluferðileikum eða ef krafa er komin meira en 90 daga fram yfir gjalddaga.

Þann 28. mars 2019 beitti Isavia stöðvunarheimild á loftfar sem hafði verið í rekstri Wow air á grundvelli ógreiddra notendagjalda vegna starfsemi flugfélagsins á Keflavíkflugvelli. Eigandi flugvélarinnar höfðaði innsetningarmál fyrir héraðsdómi Reykjaness sem hnekkti stöðvuninni þrátt fyrir skýr ákvæði laga sem heimiluðu stöðvunina að mati félagsins. Vegna þessa úrskurðar Héraðsdóms Reykjaness þótti rétt að færa gjaldkröfu að fjárhæð 2.129 milljónir króna niður í bókum félagsins þrátt fyrir þá skoðun félagsins að um rangan úrskurð hafi verið að ræða.

Isavia höfðaði skaðabótamál gegn eiganda loftfarsins og Ríkissjóði vegna tjóns sem af innsetningargerðinni hlaut. Með dómi Héraðsdóms frá 22. desember 2021 (Mál E-1085/2020) var fallist á allar kröfur Isavia auk greiðslu málskostnaðar. Með dómi Landsréttar 12. maí 2023 var kröfum Isavia hafnað. Hæstiréttur tekur málið fyrir 8. apríl 2024.

Taflan hér á eftir sýnir framlag í niðurfærslureikning eftir aldursflokkum innlendra og erlendra viðskiptakrafna.

Dagar fram yfir gjalddaga	31.12.2023			
	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	0,1%	2.519.416	2.425	2.516.991
1-90 daga	3,1%	746.998	23.467	723.531
91-180 daga	10,0%	67.337	6.734	60.604
181-270 daga	44,3%	47.904	21.207	26.697
>271 daga	96,2%	2.344.827	2.254.865	89.962
Samtals		5.726.482	2.308.698	3.417.784

Dagar fram yfir gjalddaga	31.12.2022			
	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	0,2%	2.154.555	5.045	2.149.510
1-90 daga	9,5%	327.208	31.062	296.145
91-180 daga	10,0%	88.954	8.901	80.053
181-270 daga	30,0%	28.455	8.537	19.919
>271 daga	97,2%	2.286.452	2.222.469	63.983
Samtals		4.885.624	2.276.014	2.609.610

Skýringar

15. Aðrar peningalegar eignir (framhald)

Aðrar skammtímakröfur

	31.12.2023	31.12.2022
Virðisaukaskattur	838.283	879.485
Fyrirframgreiddur kostnaður	241.857	143.183
Fjármagnstekjuskattur	191.994	69.717
Fyrirframgreidd laun	26.799	34.442
Aðrar kröfur	691.390	658.904
	<u>1.990.323</u>	<u>1.785.732</u>

Handbært fé

Handbært fé félagsins samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

	31.12.2023	31.12.2022
Bankainnstæður í íslenskum krónum	9.547.496	8.172.569
Bankainnstæður í erlendri mynt	5.963.903	1.318.940
Sjóður í íslenskum krónum	2.370	3.355
	<u>15.513.769</u>	<u>9.494.864</u>

16. Eigið fé

Hlutfé greinist þannig:

	Hlutir	Hlutfall	Fjárhæð
Heildarhlutfé í árslok	24.559.063	100,0%	24.559.063
	<u>24.559.063</u>	<u>100,0%</u>	<u>24.559.063</u>

Eitt atkvæði fylgir hlut ríkisins. Fjármálaráðherra fer með hlut íslenska ríkisins í félaginu. Allt hlutféð er að fullu greitt.

Lögbundinn varasjóður

Fært er í lögbundinn varasjóð samkvæmt íslenskum hlutafélagalögum. Ekki er heimilt að greiða lögbundinn varasjóð til hluthafa í formi arðs. Samkvæmt hlutafélagalögum skal leggja í varasjóðinn þar til hann hefur náð 25% af hlutfé.

Sérstakur endurmatsreikningur

Við samruna Flugfjarskipta ehf. og Isavia ohf. árið 2010, var fasteign fyrrnefnda félagsins endurmetin þar sem markaðsverð fasteignar þess félags var talið verulega hærra en bókfært verð. Hið endurmetna verð byggði á áætluðu söluverði sem staðfest var af matsmönnum. Matsbreytingin er færð á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár og á tekjuskattsskuldbindingu.

17. Langtímaskuldir

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir í EUR	52.039.016	38.743.295
Skuldir í ISK	5.121.220	5.387.370
	<u>57.160.236</u>	<u>44.130.665</u>
Næsta árs afborganir langtímaskulda	<u>(1.232.193)</u>	<u>(1.758.655)</u>
Langtímaskuldir í árslok	<u>55.928.043</u>	<u>42.372.010</u>
Breyting langtímaskulda á árinu greinist þannig:		
	31.12.2023	31.12.2022
Staða í ársbyrjun	44.130.665	44.447.034
Ný lán á árinu	34.182.500	14.136.409
Uppgreiðsla lána með nýjum lánum	0	(14.136.409)
Afborganir ársins	(21.246.270)	(1.365.184)
Gengismunur og verðbætur	93.342	1.048.814
Staða í lok ársins	<u>57.160.236</u>	<u>44.130.665</u>

Skýringar

17. Langtímaskuldir (framhald)

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2023	31.12.2022
Afborganir árið 2024 / 2023	1.232.193	1.758.655
Afborganir árið 2025/ 2024	1.623.555	2.054.502
Afborganir árið 2026 / 2025	1.626.680	2.448.224
Afborganir árið 2027 / 2026	1.629.964	7.464.648
Afborganir árið 2028 / 2027	5.522.288	2.203.482
Afborganir síðar	45.525.556	28.201.154
	<u>57.160.236</u>	<u>44.130.665</u>

Móðurfélagið tók lán hjá Nordic Investment Bank á árinu 2023 sem nam 50 milljónum evra til stuðnings við uppbyggingu á Keflavíkurflugvelli. Félagið lauk sinni fyrstu skuldabréfaútgáfu á miðju ári 2023 og gaf út óskráð skuldabréf að fjárhæð 175 milljónir evra. Fjármögnunin sem fengin var með útgáfunni var nýtt til endurfjármögnunar á eldri lánnum félagsins og til að styðja við uppbyggingu á Keflavíkurflugvelli. Lán að fjárhæð 56.273 milljónum króna eru háð fjárhagsskilyrðum varðandi hlutfall eigin fjár og skuldahlutfall.

18. Tekjuskattsinneign

	31.12.2023	31.12.2022
Staða í ársbyrjun	(1.370.781)	(1.178.092)
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins	602.863	(191.477)
Tekjuskattur til greiðslu á næsta ári	(2.821)	(749)
Þýðingarmunur	(992)	(463)
Staða í árslok	<u>(771.732)</u>	<u>(1.370.781)</u>

Tekjuskattsinneign skiptist þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins

	31.12.2023	31.12.2022
Rekstrarfjármunir	1.952.801	2.112.270
Veltufjáreignir	(458.206)	(444.607)
Aðrir liðir	14.151	13.126
Frestaður gengismunur	(33.608)	14.895
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	(2.246.870)	(3.066.466)
	<u>(771.731)</u>	<u>(1.370.781)</u>

Yfirfæranlegt skattalegt tap samstæðunnar myndar ásamt öðrum liðum reiknaða skattinneign í árslok og hefur reiknuð skattinneign verið færð hjá samstæðunni.

Yfirfæranlegt skattalegt tap nýtist til frádráttar skattalegum hagnaði sem hér segir:

	31.12.2023	31.12.2022
Nýtanlegt til ársins 2030	6.159.439	10.596.095
Nýtanlegt til ársins 2031	4.339.935	4.338.709
Nýtanlegt til ársins 2032	385.532	397.524
Nýtanlegt til ársins 2033	349.443	0
	<u>11.234.349</u>	<u>15.332.328</u>

Skýringar

19. Aðrar peningalegar skuldir

Viðskiptaskuldir

	31.12.2023	31.12.2022
Innlendar viðskiptaskuldir	2.757.926	2.313.296
Innlendar viðskiptaskuldir vegna framkvæmdaáætlunar	253.105	1.662.307
Erlendar viðskiptaskuldir	756.814	729.437
Viðskiptaskuld vegna Joint Finance samningsins	2.624.048	0
	<u>6.391.894</u>	<u>4.705.041</u>

Innlendar viðskiptaskuldir vegna framkvæmdaáætlunar tilheyra Isavia Innanlandsflugvöllum ehf. og eru tilkomnar vegna framkvæmdahluta þjónustusamnings þess við Innviðaráðuneytið. Greiðslur vegna framkvæmdahluta ársins hafa þegar borist og mynda því þessa skuld þar sem greiðslum þessum hefur ekki verið ráðstafað að fullu. Meðal handbærs fjár er inneign sem er tilkomin vegna þessara greiðslna.

Viðskiptaskuld vegna Joint Finance samningsins er tilkomin vegna endurheimt kostnaðar vegna flugleiðsögubjónustu í Norður Atlantshafi. Árið 2023 var flugumferð í flugstjórnarsvæði Íslands meiri en áætlað hafði verið sem leiddi til þess að meira innheimtist af notendagjöldum en sem nam kostnaði við þjónustuna. Ákvæði samningsins eru að ef innheimt notendagjöld fyrir þjónustuna eru meiri þá myndast skuld vegna tímabilsins.

Næsta árs afborganir langtímaskulda

	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir við lánastofnanir	1.232.193	1.758.655

Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2023	31.12.2022
Virðisaukaskattur	34.151	30.081
Viðbótarframlag í lífeyrissjóð	150.576	16.858
Laun og launatengd gjöld	827.252	808.496
Orlofsskuldbinding	2.021.004	1.905.800
Áfallnir vextir	621.939	169.444
Aðrar skuldir	309.422	72.116
Fyrirframinnheimtar tekjur	155.960	173.254
Ólokinn verksamningur	70.413	0
	<u>4.190.716</u>	<u>3.176.049</u>

20. Fjármálagerningar

Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar eru eftirfarandi og eru allar skráðar á afskrifuðu kostnaðarverði:

Fjáreignir	31.12.2023	31.12.2022
Handbært fé	15.513.769	9.494.864
Langtímakröfur og skuldabréfaeign	1.502.494	1.998.494
Skammtímakröfur	4.947.457	4.951.468
Fjárskuldir	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir	67.112.195	51.402.147

Kröfur og aðrar fjárskuldir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisrýrnun.

Áhættustýring

Isavia er að vinna að því að samræma áhættustýringu félagsins með innleiðingu á heildstæðri áhættustýringu. Áhættustefna, skilgreining lykiláhættupáttanna og áhættuvilji hefur verið samþykktur af stjórn. Fjárhagslegri áhættu hefur verið skipt upp í lykiláhættupætti sem eru fjármögnunaráhætta/lausafjáráhætta, markaðsáhætta og mótaðilaáhætta og er þeim stýrt á skipulegan og virkan hátt. Auk þess er stefnumótunaráhættu, rekstraráhættu og hlítunaráhættu stýrt, eftir því hversu miklar líkur eru á því að áhætta verði að veruleika og því hvaða áhrif áhættan kemur til með að hafa á stefnu og markmið félagsins. Áhættunefnd félagsins fundar reglulega um málefni er tengjast áhættustýringu þess.

Skýringar

20. Fjármálagerningar (framhald)

Vaxtaáhhætta

Vaxtaáhhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 50 og 100 punkta hækkun vaxta á hreinar vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem fram koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2023		31.12.2022	
	50 pkt	100 pkt	50 pkt	100 pkt
Áhrif á afkomu og eigið fé	17.463	34.925	(63.202)	(126.405)

Gjaldmiðlaáhhætta

Gjaldmiðlaáhhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Meirihluti eigna samstæðunnar er í íslenskum krónum en þó á samstæðan nokkuð af erlendum fjáreignum. Meirihluti langtímaskulda samstæðunnar er í erlendum gjaldmiðlum. Hér að neðan eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar samstæðunnar sem mest áhrif hafa á rekstur samstæðunnar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökki taka tillit til miðgengis.

Mynt	Árslokagengi	
	2023	2022
EUR	150,50	151,50
GBP	173,18	170,81
JPY	0,963	1,077
CHF	162,53	153,85
DKK	20,19	20,37
NOK	13,39	14,41
SEK	13,56	13,62
USD	136,20	142,04
CAD	102,79	104,92
HUF	0,39	0,38

Gjaldmiðlaáhhætta 31.12.2023

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	6.014.659	52.612.406	(46.597.747)
GBP	329.672	34.750	294.922
JPY	25	0	25
CHF	5.269	16.238	(10.970)
DKK	97.446	51.187	46.259
NOK	884	893	(9)
SEK	2.974	40.116	(37.142)
USD	87.848	69.803	18.046
CAD	162	0	162
HUF	7.801	4.311	3.490

Skýringar

20. Fjármálagerningar (framhald)

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2022

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	1.635.984	39.355.680	(37.719.696)
GBP	72.537	15.270	57.267
JPY	592	0	592
CHF	5.579	14.203	(8.624)
DKK	78.571	24.216	54.356
NOK	459	634	(175)
SEK	2.863	948	1.915
USD	118.662	74.645	44.017
CAD	260	0	260
HUF	13.701	3.952	9.749

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 5% og 10% veikingu krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá þær erlendu eignir og skuldir sem næmnigreiningin tekur til, en þær eru að verulegum hluta erlendar lántökur og erlendar bankainnstæður og viðskiptakröfur. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gengisáhættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Styrking krónunnar um 5% og 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á afkomu og eigið fé

	31.12.2023		31.12.2022	
	5%	10%	5%	10%
EUR	(1.863.910)	(3.727.820)	(1.508.788)	(3.017.576)
GBP	11.797	23.594	2.291	4.581
JPY	1	2	24	47
CHF	(439)	(878)	(345)	(690)
DKK	1.850	3.701	2.174	4.348
NOK	(0)	(1)	(7)	(14)
SEK	(1.486)	(2.971)	77	153
USD	722	1.444	1.761	3.521
CAD	6	13	10	21
HUF	140	279	390	780

Mótaðilaáhætta

Í mótaðilaáhættu felst áhættan á því að mótaðilar samstæðunnar geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að samstæðan tapar á fjármálagerningum sínum. Samstæðan fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast mótaðilaáhættu. Nánari lýsingu á mati samstæðunnar á væntu útlánatapi vegna fjáreigna má finna í skýringum 27 (reikningsskilaaðferðir vegna virðisrýrnunar fjáreigna) og 15 (mat á niðurfærslu viðskiptakrafna). Samstæðan færir ekki niðurfærslu skuldabréfaeignar sem nema lágum upphæðum og niðurfærsla yrði að mati stjórnenda óveruleg.

	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	1.502.494	1.998.494
Viðskiptakröfur	3.417.784	3.412.977
Aðrar kröfur	1.529.673	1.538.491
Handbært fé	15.513.769	9.494.864
	21.963.720	16.444.827

Hámarks mótaðilaáhætta samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að ofan.

Skýringar

20. Fjármálagæringar (framhald)

Eiginfjárahætta

Fjárstýring samstæðunnar fylgist með áhættustýringu eigin fjár í samráði við eigendur, stjórn og stjórnendur. Samstæðan stýrir fjármögnun sinni í samræmi við eigandastefnu. Þar er lögð mikil áhersla á langtímasjónarmið um uppbyggingu og rekstur samstæðunnar. Jafnframt er lögð áhersla á að félög samstæðunnar í eigu þess, sérstaklega þegar þau sinna samkeppnisrekstri, skili ásættanlegri afkomu og tryggi viðhald tekjumyndandi eigna. Í því felst m.a. að ríkissjóður fái eðlilegan arð af eigin fé í samræmi við áhættu rekstrar.

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er áhættan á því að samstæðan geti ekki fjármagnað fjárhagslegar skuldbindingar eða fyrirhugaðar fjárfestingar, eða að geta einungis gert það á mun óhagstæðari kjörum en verið hefur. Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur hafa.

	Til greiðslu innan eins árs	Til greiðslu eftir 1- 4 ár	Til greiðslu eftir 4 ár	Samtals
Skuldir 31.12.2023				
Óvaxtaberandi	9.951.959	0	0	9.951.959
Með breytilegum vöxtum	1.998.795	5.320.160	5.294.257	12.613.211
Með föstum vöxtum	874.372	5.082.327	38.590.326	44.547.024
	12.825.126	10.402.487	43.884.583	67.112.195
Eignir 31.12.2023				
Óvaxtaberandi	4.984.864	0	0	4.984.864
Með breytilegum vöxtum	15.976.630	1.002.225	0	16.978.856
	20.961.495	1.002.225	0	21.963.720
Hrein staða 31.12.2023	8.136.369	(9.400.262)	(43.884.583)	(45.148.475)
	Til greiðslu innan eins árs	Til greiðslu eftir 1- 4 ár	Til greiðslu eftir 4 ár	Samtals
Skuldir 31.12.2022				
Óvaxtaberandi	7.271.482	0	0	7.271.482
Með breytilegum vöxtum	3.793.315	9.479.118	12.019.798	25.292.230
Með föstum vöxtum	579.589	4.691.738	13.567.107	18.838.434
	11.644.386	14.170.856	25.586.905	51.402.147
Eignir 31.12.2022				
Óvaxtaberandi	5.001.367	0	0	5.001.367
Með breytilegum vöxtum	9.943.830	1.499.630	0	11.443.460
	14.945.197	1.499.630	0	16.444.827
Hrein staða 31.12.2022	3.300.811	(12.671.226)	(25.586.905)	(34.957.320)

21. Önnur mál

Tekjur vegna alþjóðaflugþjónustu

Á grundvelli þjónustusamnings við Innviðaráðuneytið og sem tilnefndur veitandi flugumferðarþjónustu veitir samstæðan þjónustu á sviði rekstrarstjórnunar flugumferðar og flugleiðsöguþjónustu innan íslenska flugupplýsingasvæðisins og hluta flugupplýsingasvæðis Grænlands og Færeyja í samræmi við skuldbindingar íslenska ríkisins gagnvart alþjóðasamningum. Um skuldbindingu þessa er í gildi svonefndur Joint Finance samningur sem gerður var árið 1956 á milli þrettán aðildarríkja ICAO en nú eru ríkin tuttugu og fimm talsins.

21. Önnur mál (framhald)

Dómsmál

Á árinu 2015 höfðaði Drífa ehf. dómsmál á hendur Isavia ohf. þar sem krafist var skaðabóta vegna meints tjóns í tengslum við framkvæmd forvals vegna leigu verslunarrýmis á friðhafnarsvæði Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar. Stefnufjárhæð í málinu var um 1,5 milljarðar króna. Með dómi Héraðsdóms 13. október 2021 var Isavia sýknað af kröfum Drífu. Drífa áfrýjaði málinu til Landsréttar og Isavia gagnstefndi. Aðalmeðferð var fyrir Landsrétti 24. febrúar 2023. Með dómi Landsréttar 24. mars var félagið sýknað og dæmdar 2,5 milljónir króna í málskostnað. Drífa leitaði eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar sem hafnaði áfrýjun þann 16. júní 2023. Málinu er því lokið.

Þrotabú Air Berlin hefur stefnt félaginu vegna stöðvunar loftfars þess árið 2017. Stefnufjárhæðin er EUR 795 þúsund (ISK 120 milljónir króna). Fallist var á kröfu þrotabúsins í undirrétti í Berlín í desember 2021. Málinu var áfrýjað til yfirréttar í Berlín sem staðfesti niðurstöðu undirréttar þann 22. febrúar 2023, frekari áfrýjun er til skoðunar. Þrotabúið kyrrsetti greiðslur tveggja flugfélaga í Þýskalandi til Isavia fyrir þessari fjárhæð. Í framhaldinu kyrrsetti Isavia loftfar til tryggingar greiðslu þessara gjalda hér á landi og er nú mál rekið fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur til staðfestingar á tryggingargreiðslunni.

Í skýringu númer 15 er að finna upplýsingar um skaðabótamál sem félagið er í gegn eiganda loftsfars Wow air og Ríkissjóði.

Ágreiningur vegna starfsaldurs flugumferðarstjóra er rekinn fyrir héraðsdómi og auk þess eru nokkur dómsmál í gangi sem félagið telur að ólíklegt sé að ná fram að ganga.

22. Aðrar skuldbindingar

Starfsleyfi

Isavia ohf. og dótturfélög þess hafa ótímabundin starfsleyfi vegna reksturs flugleiðsögu, flugvalla og lendingastaða og eru háð skilyrðum sem af þeim leiðir eins og þau eru á hverjum tíma.

Félaginu er skylt að virða alþjóðlegar skuldbindingar sem stjórnvöld hér á landi hafa undirgengist á grundvelli alþjóðasamninga sem lúta að starfsemi félagsins og dótturfélaga.

Isavia ANS ehf. hefur ótímabundið starfsleyfi vegna rekstrarstjórnunar flugumferðar og flugleiðsöguþjónustu samkvæmt reglugerð nr. 720/2019 og heldur starfsleyfið gildi sínu svo lengi sem skilyrði þess eru uppfyllt. Félagið er einnig handhafi vottorðs sem fyrirtæki sem sér um þjálfun flugumferðarstjóra og er yfirlýstur flugrekandi fyrir starfsemi sem ekki er í ábataskyni (NCC) og sérstakrar starfrækslu (SPO) í samræmi við reglugerð nr. 237/2014 og síðari breytingar.

Þjónustusamningar

Isavia ohf. er með þjónustusamninga við Innviðaráðuneytið til fimm ára, frá árinu 2019, um rekstur flugleiðsögu- og flugvallarþjónustu og renna samningarnir út 15. apríl 2024. Um er að ræða fjóra samninga, þ.e. um rekstur flugleiðsögu, um rekstur innanlandsflugvalla og uppbyggingu á innanlandsflugvöllum og um rekstur Keflavíkurflugvallar. Stefnt er að undirritun nýrra samninga til fimm ára vegna Isavia ANS ehf. og Isavia ohf. en til tveggja ára varðandi rekstur Isavia Innanlandsflugvalla ehf. og uppbyggingu á innanlandsflugvöllum með gildistíma frá 15. apríl 2024. Jafnframt ber félaginu að virða alþjóðlegar skuldbindingar sem stjórnvöld hér á landi hafa undirgengist á grundvelli alþjóðasamninga, ásamt því að sinna viðhaldi og uppbyggingu á innanlandsflugvöllum í samræmi við ákvarðanir stjórnvalda á hverjum tíma.

Með uppskiptingu Isavia ohf. árið 2020 var framkvæmd samnings um flugleiðsöguþjónustu framseldur með samningi til Isavia ANS ehf. Framkvæmd samninga um rekstur og uppbyggingu innanlandsflugvalla var framseld með samningi til Isavia Innanlandsflugvalla ehf. Rekstur Keflavíkurflugvallar var óbreyttur hjá móðurfélaginu. Við framsal ofangreindra samninga ábyrgðist móðurfélagið, í samningi við þau, fjármögnun á starfsemi Isavia ANS ehf. og Isavia Innanlandsflugvalla ehf., þar með talið aðgang að lausafé, til að raska ekki starfsleyfum félaganna við breytinguna. Félögin eru nú með ótímabundin starfsleyfi frá Samgöngustofu vegna þessa reksturs en eru háð skilyrðum þeirra eins og þau eru á hverjum tíma. Nýir samningar við Innviðaráðuneytið verða gerðir af hverju félagi fyrir sig.

Greiðslur vegna rekstrar innanlandsflugvalla eru ákveðnar samkvæmt áðurnefndum þjónustusamningum til eins árs í senn. Í samningum er verðlagsákvæði sem hefur ekki verið virt og greiðslur ákveðnar í fjárlögum hvers árs.

22. Aðrar skuldbindingar (framhald)

Þjónustusamningur vegna innanlandsflugvalla er tvískiptur. Annars vegar greiðslur til félagsins vegna daglegs rekstrar innanlandsflugvalla sbr. skýringu númer 4. Hins vegar eru greiðslur til félagsins vegna verkefna tengdum viðhaldi og nýframkvæmdum á innanlandsflugvöllum sbr. skýringu númer 19. Engar eignfærslur eru hjá félaginu vegna verkefna tengt viðhaldi né nýframkvæmdum þar sem slíkar framkvæmdir eru ekki eign félagsins heldur ríkisins en félaginu aðeins falið að annast umsýslu þessara framkvæmda.

Verkefni vegna viðhalds og nýframkvæmda á innanlandsflugvöllum eru samkvæmt gildandi samgönguáætlun hverju sinni. Stærsta verkefnið er á Akureyrarflugvelli en gert er ráð fyrir að framkvæmt verði fyrir um 1 milljarð króna. Aðrar framkvæmdir á áætlunarflugvöllum nema um 500 milljónum króna. Nú stendur yfir endurskoðun 15 ára samgönguáætlunar fyrir árin 2024 til 2038 og þar verða sett inn bæði viðhaldsverkefni og nýframkvæmdir. Á alþjóðflugvöllum þremur eru frávik vegna aðflugsljósa og munu þau verða fjármögnuð í næstu samgönguáætlun.

Tryggingar

Félagið er með sameiginlegar tryggingar með dótturfélögum sínum.

Auk lögbundinna trygginga og sérstakra ábyrgðartrygginga vegna fasteigna og ökutækja ábyrgðartryggir félagið starfsemi flugleiðsögu og flugvalla (í samræmi við skilmála tryggingarinnar) fyrir allt að USD 1,5 milljarða, auk þess sem flugvél dótturfélagsins er tryggt fyrir USD 4,5 milljónir og varahlutir fyrir USD 2,5 milljónir.

Ábyrgðartrygging stjórnar og stjórnenda Isavia samstæðunnar er 300 milljónir króna.

Félagið kaupir tryggingar vegna starfsmanna í samræmi við ákvæði kjarasamninga nema skírteini flugumferðarstjóra sem félagið rekur í eigin áhættu.

23. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir lok reikningsskiladags sem krefjast lagfæringa eða breytinga á samstæðuársreikningnum.

24. Tengdir aðilar

Aðilar teljast vera tengdir aðilar ef þeir fara með bein eða óbein yfirráð í félaginu eða hafa vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu þess. Meðal tengdra aðila samstæðunnar eru: Lykilstjórnendur, nánir fjölskyldumeðlimir lykilstjórnenda og félög þar sem lykilstjórnendur eða nánir fjölskyldumeðlimir þeirra fara með yfirráð eða veruleg áhrif. Móðurfélag og félög þar sem móðurfélagið fer með yfirráð eða hefur veruleg áhrif teljast einnig tengdir aðilar. Samstæðan er opinbert hlutafélag en opinberum aðilum eru veittar undanþágur að hluta til frá kröfum um upplýsingagjöf vegna tengdra aðila í endurbættri útgáfu af IAS 24. En helstu viðskipti samstæðunnar við opinbera aðila er samningur við ríkið um rekstur innanlandsflugvalla sem tilheyrir dótturfélaginu Isavia Innanlandsflugvellir ehf. Í starfsþáttayfirliti eru veittar upplýsingar um rekstur Isavia Innanlandsflugvalla ehf.

Upplýsingar um laun stjórnar og forstjóra koma fram í skýringu nr. 5. Sala á vöru og þjónustu til lykilstjórnenda eða aðila tengdra þeim voru óveruleg.

25. Samþykki ársreiknings

Samstæðuársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundi þann 13. mars 2024.

Skýringar

26. Kennitölur

Úr rekstrarreikningi:	2023	2022
Arðsemi		
Hagnaður fyrir afskriftir, vexti og skatta (EBITDA)	8.145.427	5.164.929
a) Framlegðarhlutfall rekstrar	18,08%	14,15%
b) Hagnaðar (tap) hlutfall	4,66%	(1,69%)
c) Afkoma á hverja krónu nafnverðs hlutfjár (EPS)	0,09	(0,03)
d) Arðsemi eigin fjár	4,89%	(1,57%)
a) EBITDA/rekstrartekjur	b) Afkoma ársins/rekstrartekjur	
c) Afkoma á hverja krónu nafnverðs hlutfjár (EPS)	d) Hagnaður/meðalstaða eigin fjár	
Úr efnahagsreikningi:		
Nýting fjármagns		
e) Fjárbinding í birgðum	0,02	0,02
f) Veltuhraði eigna	0,44	0,40
g) Veltuhraði birgða	11,60	11,92
h) Veltuhraði viðskiptakrafna	13,19	11,09
e) Birgðir/rekstrartekjur	g) KSV/meðalstaða birgða	
f) Rekstrartekjur/meðalstaða heildareigna	h) Rekstrartekjur/meðalstaða viðskiptakrafna	
Greiðsluhæfi		
i) Lausafjórhlutfall	1,79	1,56
j) Veltufjórhlutfall	1,85	1,62
k) Nettó vaxtaberandi skuldir/EBITDA	5,15	6,76
i) Veltufjármunir án birgða/skammtímaskuldir	j) Veltufjármunir/skammtímaskuldir	
Fjárhagslegur styrkur		
l) Eiginfjórhlutfall	39,31%	44,51%
m) Innra virði hlutfjár	1,79	1,71
l) Eigið fé/heildarfjármagn	m) Eigið fé/hlutfé	

27. Reikningsskilaaðferðir

Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreiknings móðurfélagsins og ársreikninga félaga sem eru undir stjórn þess (dótturfélög) á reikningsskiladegi. Yfirráð eru til staðar þegar móðurfélagið hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni.

Samstæðan er samin í samræmi við kaupverðsreglu. Við kaup á dótturfélögum eru eignir og skuldir þeirra metnar til gangverðs á kaupdegi. Sé kaupverð herra en hrein eign eftir slíkt mat er mismunurinn færður sem viðskiptavild. Rekstrarniðurstaða keyptra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í samstæðurekstrarreikningi frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á.

Meðal markmiða samstæðureikningsskilanna er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til að samræma þau við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

Áhættustjórnun

Samstæðan vinnur eftir heildstæðri áhættustefnu og þar sem helstu áhættþættir í rekstri hafa verið skilgreindir. Lögð er áhersla á að þekkja þær áhættur sem geta haft áhrif á markmið félagsins. Samstæðan stýrir meðal annars fjárhagslegri áhættu en skilgreindar lykiláhættur eru lausafjóráhætta, markaðsáhætta, mótaðilaáhætta og efnahagsáhætta. Hjá samstæðunni er starfandi áhættunefnd og er markmið hennar að tryggja að skipulag og framkvæmd áhættustýringar sé til samræmis við stefnu stjórnar. Verkefni nefndarinnar taka til yfirsýnar og eftirlits með allri áhættustýringu samstæðunnar.

27. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Skráning tekna

Rekstrartekjur

Tekjuskráning samstæðunnar endurspeglar það gagngjald sem samstæðan væntir að fá vegna sölu á vöru og þjónustu til viðskiptavinar. Samstæðan skráir tekjur þegar yfirráð yfir seldri vöru eða þjónustu flytjast yfir til viðskiptavinar. Almennir eru reikningar félagsins gerðir mánaðarlega þar sem veitt þjónusta fyrir viðkomandi mánuð er tekjufærð að því undanskildu að vörusala Fríhafnarinnar er færð þegar sala á sér stað.

Flugleiðsaga - Isavia ANS ehf.

Isavia ANS ehf. hefur með höndum flugleiðsöguþjónustu í innanlands- og alþjóðaflugi yfir stóru svæði á Norður-Atlantshafi. Tekjur félagsins eru tilkomnar m.a. af flugleiðsöguþjónustu við flugrekendur á Norður-Atlantshafi á grundvelli Joint Finance samnings (milliríkjasamningur), flugleiðsöguþjónustu í innanlandsloftrými og flugleiðsöguþjónustu á flugvöllum á Íslandi.

Innanlandsflugvellir - Isavia Innanlandsflugvellir ehf.

Isavia Innanlandsflugvellir ehf. annast rekstur og viðhald allra flugvalla landsins fyrir utan Keflavíkurflugvöll. Stærsti hluti tekna félagsins kemur úr þjónustusamningi við Innviðaráðuneytið en aðrar tekjur samanstanda af notendagjöldum og útleigu mannvirkja. Öll mannvirki á flugvöllum á Íslandi fyrir utan Keflavíkurflugvöll eru undir yfirráðum íslenska ríkisins.

Keflavíkurflugvöllur - Isavia ohf.

Skipulag Keflavíkurflugvallar skiptist annars vegar í viðskipti og þróun og hins vegar þjónustu og rekstur. Viðskipti og þróun annast samskipti við flugfélög og leiðarþróun, viðskipti og markaðsmál, rekstur og uppbyggingu innviða og mannvirkja ásamt flugvallarþróun og uppbyggingu flugvallarins. Þjónusta og rekstur annast öryggisstjórnun, flugvernd, þjónustu við farþega, flugvallarþjónustu og sér um rekstur flugturnsins.

Fríhöfnin

Tekjur Fríhafnarinnar ehf. eru að lang mestu leyti af vörusölu en aðrar tekjur félagsins eru meðal annars auglýsingatekjur.

Önnur dótturfélög

Tekjur annarra dótturfélaga Isavia ohf. eru aðallega tekjur af sölu á þjónustu og vörum og verksamninga auk ýmissa tilfallandi tekjuliða.

Eignatekjur

Samstæðan er leigusali og leigir út hinar ýmsu eignir samstæðunnar. Öll leiga flokkast sem rekstrarleiga. Hluti leigutekna af fasteignarými samstæðunnar fellur undir gildissvið IFRS 16 Leigusamningar en aðrar eignatekjur sem tilgreindar eru hér að ofan eru innan gildissviðs IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini. Leiga getur verið á milli félaga innan samstæðu eða út fyrir samstæðu til þriðja aðila.

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum eru færðar línulega yfir samningstímann. Kostnaður sem tengist beint samningum og umsýslu vegna rekstrarleigu er gjaldfærður eða bætt við bókfært verð hinnar leigðu eignar og hann er svo gjaldfærður línulega á leigutímanum.

Leiga fasteigna er fyrst og fremst leiga móðurfélagsins á rýmum í Flugstöð Leifs Eiríkssonar og lóðum og fasteignum beint tengt flugstöðinni. Þar sem Flugstöð Leifs Eiríkssonar er eitt fasteignanúmer er ekki hægt að aðgreina á milli fjárfestingareignar í útleigu og fasteignar til eigin nota.

Greiðsluskilmálar

Almennir greiðsluskilmálar samstæðunnar eru 30 daga greiðslufrestur. Ekki eru til staðar neindir óvenjulegir greiðsluskilmálar hjá samstæðunni.

Skráning gjalda

Gjöld sem stofnað er til við öflun tekna á tímabilinu eru færð sem rekstrarkostnaður. Gjöld sem stofnað er til á reikningsárinu en varða síðari reikningsár eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Gjöld sem varða reikningsárið en koma til greiðslu síðar, eru færð til skuldar sem áfallinn kostnaður í efnahagsreikningi.

27. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Verksamningar

Þegar unnt er að meta stöðu verksamnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur og gjöld færð miðað við hlutfall áfallins kostnaðar samkvæmt ákvæðum samningsins á reikningsskiladegi. Breytingar á verkþáttum samkvæmt verksamningi, kröfur um bætur og bónusgreiðslur eru færðar að því marki sem unnt er að meta fjárhæðina með áreiðanlegum hætti og líklegt er að til þeirra komi.

Þegar ekki er unnt að meta stöðu verksamnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur færðar í hlutfalli við áfallinn kostnað sem líklegt er að verði endurheimtur. Kostnaður vegna verksamnings er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

Þegar líkur eru á tapi af verksamningi er vænt tap fært strax til gjalda.

Erlendir gjaldmiðlar

Við gerð reikningsskila hvers félags innan samstæðunnar eru viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en starfsrækslugjaldmiðli færð á gengi hvers viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir eru færðar miðað við skráð gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

Fjármagnskostnaður

Vaxtatekjur eru færðar fyrir viðkomandi tímabil í samræmi við viðeigandi höfuðstól og vaxtaprósentu.

Fjármagnskostnaður sem stafar beint af kaupum, byggingu eða framleiðslu eigna sem uppfylla skilyrði um eignfærslu, er eignfærður sem hluti af eigninni fram að þeim tíma þegar eign er tilbúin til notkunar eða sölu.

Fjárfestingatekjur af skammtímafjárfestingum sem tengjast fjármögnun á eignfærsluhæfri eign eru færðar til lækkunar á eignfærðum fjármagnskostnaði.

Allur annar fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikningi á því tímabili sem hann fellur til.

Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í samstæðuársreikninginn. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%. Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Skattskyldur hagnaður getur verið annar en reikningshaldslegur hagnaður. Reiknaður tekjuskattur miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Frestaður tekjuskattur stafar af tímabundnum mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar þar sem tekjuskattsstofn er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil félagsins. Jafnframt er frestaður tekjuskattur ekki færður vegna fjárfestinga í dótturfélögum ef talið er að móðurfélagið geti haft stjórn á því hvenær tímabundni mismunurinn snýst við og ekki er talið að viðsnúningurinn muni eiga sér stað í fyrirsjáanlegri framtíð. Frestaður tekjuskattur miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Frestaður skattur er gjaldfærður í rekstrarreikningi nema þegar hann tengist liðum meðal eigin fjár en þá er hann einnig færður meðal eigin fjár.

27. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Rekstrarfjármunir eru færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Við samruna Flugfjarskipta ehf. og Isavia ohf. voru fasteignir fyrrnefnda félagsins endurmetnar þar sem markaðsverð fasteigna þess félags var talið verulega hærra en bókfært verð. Hið endurmetna verð byggir á áætluðu söliverði sem staðfest var af matsmönnum. Matsbreytingin er færð á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár og á tekjuskattsskuldbindingu.

Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Áætlaður nýtingartími og afskriftaraðferðir eru endurmetnar í lok hvers reikningstímabils.

Eignir þar sem eignarréttur er bundinn öðrum samkvæmt samningi um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma á sama grunni og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu rekstrarfjármuna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er fært í rekstrarreikning, söluhagnaður meðal annarra tekna og sölutap meðal annarra gjalda. Við sölu endurmetinna rekstrarfjármuna er endurmatið fært á óráðstafað eigið fé.

Almennur og sértækur lántökukostnaður sem rakinn er beint til öflunar, smíði eða framleiðslu eignar er eignfærður á þeim tíma sem þarf til að koma eign í tekjuhæft ástand. Hæfar eignir eru eignir sem taka umtalsverðan tíma að koma í tekjuhæft ástand. Annar lántökukostnaður er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru einungis eignfærðar þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnaðarverð eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Meðal óefnislegra eigna er hugbúnaður. Eignir þessar eru færðar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar. Áætlaður nýtingartími og afskriftaáðferðir eru endurmetnar í lok hvers reikningsskilatímabils.

Óefnislegar eignir sem myndast í reikningsskilum við sameiningu félaga eru aðeins færðar ef þær eru aðgreinanlegar frá viðskiptavild. Við upphaflega skráningu eru þær færðar á kostnaðarverði á kaupdegi en við síðara mat eru þær færðar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Eignarhlutir í öðrum félögum

Eignarhlutar í öðrum félögum eru færðir á kostnaðarverði en það er mat stjórnenda að það sé í samræmi við gangvirði eignahlutarins.

Leigusamningar

Við upphaflega skráningu metur samstæðan hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Samstæðan skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímamann.

Leiguskuldbinding er upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum að frádregnum leiguhvötum, breytilegum greiðslum vegna vísitölu, væntu hrakvirði og kaupréttum á leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir.

Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Samstæðan endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Nýtingarréttur er afskrifaður á því sem styttra reynist af líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar felur í sér kauprétt á leigueign, þá er nýtingarréttur afskrifaður á líftíma leigueignar. Nýtingarréttur er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings.

Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti eignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Samstæðan nýtir sér heimild IFRS 16 til þess að skilja ekki samningsbundnar greiðslur vegna þjónustupáttar (eða aðrar greiðslur sem ekki teljast til leigu) frá leigugreiðslum við mat á leiguskuldbindingu og nýtingarrétti.

27. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Virðisrýrnun annarra eigna en fjáreigna

Á hverjum reikningsskiladegi er bókfært verð eigna metið með tilliti til virðisrýrnunar. Komi fram vísbending um virðisrýrnun er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið í því skyni að hægt sé að ákvarða hversu víðtæk virðisrýrnun er sé um slíkt að ræða.

Endurheimtanlegt virði er annað hvort hreint söluvirði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra er. Við mat á nýtingarvirði er notað vænt fjárstreymi sem fært hefur verið til núvirðis með vaxtaþrósentu sem viðeigandi er við fjármögnun slíkrar eignar að teknu tilliti til skatta. Þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna þá metur samstæðan endurheimtanlegt virði þeirrar sjóðskapandi einingar sem eignin fellur undir.

Sé endurheimtanlegt virði eignar eða fjárskapandi einingar metið lægra en bókfært verð er bókfært verð eignarinnar lækkað í endurheimtanlegt virði. Virðisrýrnun fjárskapandi eininga er fyrst færð til lækkunar á tengdri viðskiptavild, en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna einingarinnar. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef áður færð virðisrýrnun á ekki lengur við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur, þó ekki umfram upphaflegt kostnaðarverð. Virðisrýrnun viðskiptavildar er ekki heimilt að bakfæra.

Birgðir

Vörubirgðir og aðrar vörur í vinnslu eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluverði, hvort sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðunum í söluhæft ástand. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

Handbært fé og ígildi þess

Handbært fé innifelur reiðufé, inneignir í bönkum og aðrar skammtímafjárfestingar sem auðvelt er að skipta í reiðufé og eru með binditíma allt að þrem mánuðum. Yfirdráttur í banka er sýndur í lántöku meðal skammtímaskulda í efnahagsreikningi.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að samstæðan verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð þeirra með áreiðanlegum hætti.

Fjáreignir

Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjáreignir eru ekki metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. IFRS 9 skiptir fjáreignum í tvo flokka, annars vegar fjáreignir skráðar á afskrifuðu kostnaðarverði og hins vegar fjáreignir á gangvirði. Samstæðan skráir allar sínar fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign sem áætlað er að eiga til gjalddaga og samningsbundnar greiðslur á settum gjalddögum samstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum, skal skrá á afskrifuðu kostnaðarverði nema gerningurinn sé skilgreindur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við gangvirðisheimildina. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun. Fjáreignir samstæðunnar sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru skuldabréfaeign, viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur og handbært fé.

Virkir vextir

Aðferð virkra vaxta felst í því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað á líftímanum. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir alla fjármálagerninga aðra en þá sem skilgreindir eru sem fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

27. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Fjáreignir (framhald)

Fjáreignir sem ætlað er að eiga til gjalddaga

Fjáreignir eru flokkaðar sem fjáreignir sem ætlað er að eiga til gjalddaga þegar samstæðan á fjárfestingar, t.d. víxla eða skuldabréf, og hefur fyrirætlanir og getu til að eiga til gjalddaga. Fjárfestingar til gjalddaga eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

Lán og kröfur

Viðskiptakröfur, lán og aðrar kröfur sem hafa fastar greiðslur og eru ekki skráðar á virkum markaði eru flokkuð sem lán og kröfur. Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisrýrnun. Vaxtatekjur af lánum og kröfum eru færðar miðað við virka vexti nema þegar vaxtatekjur eru óverulegar.

Virðisrýrnun fjáreigna

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi sem er breyting frá fyrri staðli IAS 39 sem aðeins gerði kröfu um að útlánatap yrði fært vegna liðinna atburða. Fjáreignir samstæðunnar sem falla undir gildissvið virðisrýrnunarlíkansins eru skuldabréfaeign, viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur (að undanskildum afdregnum fjármagnstekjuskatti, inneign vegna virðisaukaskatts og fyrirframgreiðslum) og handbært fé.

Við mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur beitir samstæðan einfaldaðri nálgun. Sú nálgun krefst þess að samstæðan meti niðurfærslu sem er jöfn væntu útlánatapi á líftíma viðskiptakrafanna. Viðskiptakröfum samstæðunnar er skipt niður í flokka eftir þeim fjölda daga sem þær eru komnar fram yfir gjalddaga. Við mat á föstu niðurfærsluhlutfalli fyrir hvern flokk er horft til sögulegrar tapssögu samstæðunnar, leiðréttri fyrir framtíðarvæntingum um efnahagslega þróun ef þörf er á. Samstæðan framkvæmir framangreint mat niður á einstaka viðskiptavini eða hópa viðskiptavina ef reynsla sýnir verulega frábrugðið tapmynstur fyrir ákveðna viðskiptavini eða hópa viðskiptavina. Í einhverjum tilfellum getur það leitt til frávíks frá metnu hlutfalli niður á hópa fyrir einstaka viðskiptamenn. Sjá nánari umfjöllun um mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur í skýringu 15.

Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir, sem hafa orðið, hafa áhrif á vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar og hægt er að meta virðisrýrnun með áreiðanlegum hætti. Samstæðan færir sértæka niðurfærslu fyrir fjáreignir þar sem hlutlæg vísbending er um virðisrýrnun.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram. Virðisrýrnun er bakfærð ef unnt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti við atburð sem átt hefur sér stað eftir að virðisrýrnun var færð.

Afskráning fjáreigna

Samstæðan afskráir fjáreignir aðeins þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhættan eða ávinningurinn af fjáreigninni flyst yfir á annað félag.

Fjárskuldir og eiginfjárgerningar

Fjárskuldir

Fjárskuldir, þar á meðal skuldir við fjármálastofnanir, eru upphaflega metnar á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Við síðara mat eru þær færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Afskráning fjárskulda

Samstæðan afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar.

Skýringar

28. Starfspáttayfirlit

Starfspáttaupplýsingar eru birtar eftir skipulagi samstæðunnar og innri upplýsingagjöf stjórnenda. Meginhluti af rekstri Isavia ANS ehf. samanstendur af þjónustu við flugrekendur á grundvelli milliríkjasamnings (Joint Finance). Isavia Innanlandsflugvellir ehf. er rekstur flugvalla og flugturna innanlands. Keflavíkurflugvöllur er rekstur flugvallar og flugturns í Keflavík auk Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar og rekstur stoðsviða. Í skýringu 27 er nánar fjallað um tekjur hvers félags innan starfspáttar.

Innan tekna í starfspáttunum eru leigutekjur að fjárhæð um 8.861 milljónir króna (2022: um 7.037 milljónir króna) sem falla undir gildissvið IFRS 16 Leigusamningar. Aðrar tekjur sem tilgreindar eru hér að ofan eru innan gildissviðs IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavinum. Nánari lýsing á eðli tekna og tímasetningu tekjuskráningar félagsins er að finna í skýringu 27.

Starfspáttagreining 2023

	Isavia ANS ehf.	Isavia Innanlandsflugvellir ehf.	Isavia ohf. Keflavíkurflugvöllur	Fríhöfnin ehf.	Önnur dótturfélög	Jöfnun	Samstæða
	Flugleiðsaga	Innanlandskerfi					
Tekjur							
Tekjur frá þriðja aðila	7.646.980	3.217.347	19.022.231	14.767.737	403.668		45.057.963
Innanfélagstekjur	1.651.583	42.337	5.298.058	0	1.105.386	(8.097.364)	0
Heildartekjur	9.298.563	3.259.684	24.320.289	14.767.737	1.509.054	(8.097.364)	45.057.963
Afkoma							
Rekstrarhagnaður	1.065.976	(171.109)	2.527.112	636.599	10.538	(62.679)	4.006.436
Fjármagnsliðir	(142.168)	(22.560)	(707.538)	(10.649)	2.744	(421.474)	(1.301.645)
Afkoma fyrir skatta	923.808	(193.669)	1.819.574	625.949	13.282	(484.153)	2.704.792
Afkoma ársins	739.082	(154.939)	1.453.785	500.756	47.894	(484.649)	2.101.928
Efnahagsreikningur							
Fastafjármunir	5.933.593	1.323.773	86.963.404	453.653	189.777	(4.908.604)	89.955.597
Aðrar eignir óskiptar á starfspætti	2.149.669	615.195	17.186.243	2.688.972	655.181	(1.150.350)	22.144.910
Heildareignir	8.083.263	1.938.969	104.149.647	3.142.624	844.958	(6.058.954)	112.100.506
Heildarskuldir	6.539.011	2.242.659	62.315.298	1.593.941	400.827	(5.055.448)	68.036.288
Eigið fé	1.544.252	(303.690)	41.829.255	1.548.684	444.130	(998.412)	44.064.218
Aðrar upplýsingar							
Fjárfestingar ársins	638.196	94.198	15.687.959	155.995	8.698	0	16.585.046
Afskriftir ársins	321.212	127.685	3.607.257	217.880	50.545	(185.587)	4.138.991

Skýringar

28. Starfspáttayfirlit (framhald)

Starfspáttagreining 2022

	Isavia ANS ehf.	Isavia Innanlands- flugvellir ehf.	Isavia ohf. Keflavíkur- flugvöllur	Fríhöfnin ehf.	Önnur dóttur- félög	Jöfnun	Samstæða
	Flugleiðsaga	Innanlandskerfi					
Tekjur							
Tekjur frá þriðja aðila	7.268.260	2.745.088	13.521.042	12.418.890	552.217		36.505.496
Innanfélagstekjur	842.577	40.251	4.616.913	0	831.167	(6.330.908)	0
Heildartekjur	8.110.836	2.785.340	18.137.955	12.418.890	1.383.383	(6.330.908)	36.505.496
Afkoma							
Rekstrarhagnaður	466.545	(290.364)	127.460	911.514	33.635	(15.432)	1.233.358
Fjármagnsliðir	(366.954)	17.397	(1.645.670)	(55.399)	4.266	4.153	(2.042.208)
Afkoma fyrir skatta	99.591	(272.967)	(1.518.210)	856.114	37.900	(11.279)	(808.850)
Afkoma ársins	79.669	(218.378)	(1.221.464)	684.888	66.935	(9.023)	(617.373)
Efnahagsreikningur							
Fastafjármunir	6.116.029	1.351.035	77.668.255	268.868	108.086	(7.009.092)	78.503.180
Aðrar eignir óskiptar á starfspætti	2.586.485	1.736.788	12.275.502	2.537.094	547.033	(3.908.544)	15.774.357
Heildareignir	8.702.514	3.087.822	89.943.757	2.805.962	655.118	(10.917.637)	94.277.537
Heildarskuldir	7.892.862	3.236.574	49.572.546	1.328.034	259.015	(9.973.650)	52.315.381
Eigið fé	805.169	(148.751)	40.375.469	1.477.928	396.103	(943.763)	41.962.156
Aðrar upplýsingar							
Fjárfestingar ársins	310.724	149.927	14.701.960	20.456	2.795	0	15.185.862
Afskriftir ársins	345.572	131.472	3.297.195	226.644	102.814	(172.126)	3.931.571

Viðauki I Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórnarháttayfirlýsing er uppgjör stjórnar fyrir liðið starfsár stjórnar 2023 – 2024 og er hún birt samhliða ársreikningi fyrir almanaksárið 2023. Stjórnarháttayfirlýsing er í samræmi við ákvæði 66. gr. c laga um ársreikninga nr. 3/2006 með síðari breytingum.

Með þessari yfirlýsingu um stjórnarhætti er Isavia að fylgja Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Nasdaq Iceland, þann 1. júlí 2021 og er 6. útgáfa. Félagið fylgir einnig almennri eigandastefnu ríkisins fyrir öll félög í eigu ríkisins, útgefinni í september 2021.

Lög og reglur

Isavia ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenska ríkisins. Um starfsemi félagsins gilda lög nr. 65/2023 um uppbyggingu og rekstur flugvalla og þjónustu við flugumferð og lög um loftferðir nr. 80/2022.

Stjórnarhættir félagsins taka mið af lögum nr. 2/1995 um hlutafélög, samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar.

Stjórn félagsins hefur í störfum sínum Leiðbeiningar um stjórnarhætti til hliðsjónar og uppfyllir þær í öllum meginatriðum. Helsta frávik er að ekki er starfandi tilnefningarnefnd hjá félaginu þar sem tilnefning í stjórn félagsins er hjá fjármála- og efnahagsráðherra sem fer með hlut ríkisins í félaginu.

Ekki hafa fallið dómar þar sem starfsemi félagsins er talin hafa brotið í bága við lög eða reglur.

Lög um félagið má nálgast á vef Alþingis, www.althingi.is, og samþykktir og starfsreglur á heimasíðu félagsins www.isavia.is. Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja er hægt að nálgast á heimasíðu Viðskiptaráðs Íslands. Leiðbeiningarnar eru m.a. birtar á slóðinni <https://leidbeiningar.is>. Frekari upplýsingar um laga- og reglugerðarramma, sem Isavia ber að fylgja, eftir því sem við á um rekstur Isavia er að finna hér: [Lög & reglur](#) | [Samgöngustofa \(samgongustofa.is\)](#).

Áhættustýring og innra eftirlit

Stjórn hefur samþykkt heildstæða áhættustefnu fyrir félagið þar sem helstu áhættuþættir í rekstri hafa verið skilgreindir.

Áhættustýring Isavia byggir á hugmyndafræði heildstæðrar áhættustjórnunar (e. enterprise risk management).

Áhættustefnan byggir á heildarstefnu Isavia og er til þess ætluð að styðja við stefnu og sett markmið. Tilgangurinn með áhættustefnu Isavia er að tryggja virka áhættustjórnun og góða áhættumenningu. Notast er við viðurkenndar aðferðir við áhættugreiningar og áhættumat og unnið er að samræmdu ferli fyrir móður- og dótturfélög.

Hjá félaginu er starfandi áhættunefnd og er markmið hennar að tryggja að skipulag og framkvæmd áhættustýringar sé til samræmis við stefnu stjórnar. Verkefni nefndarinnar taka til yfirsýnar og eftirlits með allri áhættustýringu samstæðunnar. Í áhættunefnd sitja forstjóri, framkvæmdastjóri fjármála og mannauðs, áhættustjóri og sérfræðingur í áhættustýringu.

PricewaterhouseCoopers ehf. sér um innri endurskoðun félagsins, samkvæmt samningi, sem m.a. leggur mat á áhættustýringu, eftirlitsaðferðir og stjórnarhætti hjá öllum félögum innan samstæðunnar með kerfisbundnum aðferðum og styður þannig félagið við að ná markmiðum sínum.

Framkvæmdastjórnar bera ábyrgð á að draga fram, skilgreina og meta áhættu innan síns sviðs sem og að koma á viðeigandi stýringu til að lágmarka áhættu.

Stjórn

Í stjórn Isavia eru fimm stjórnarmenn og fimm til vara, kjörnir á aðalfundi til eins árs í senn. Stjórnin er tilnefnd af fjármála- og efnahagsráðherra. Kynjahlutfall í stjórn er 40% konur og 60% karlar. Öll stjórnin er óháð í skilningi Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja.

Viðauki I Stjórnarháttayfirlýsing

Störf og starfsreglur stjórnar

Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem helstu verkefni og valdsvið stjórnar og forstjóra eru afmörkuð. Gildandi starfsreglur voru samþykktar á stjórnarfundum 13. desember 2023. Þar er m.a. að finna ákvæði varðandi skiptingu starfa innan stjórnar, reglur um hæfi til þátttöku í afgreiðslu mála, um fundarsköp og fundargerðir, reglur um þagnarskyldu, upplýsingagjöf gagnvart stjórn og ákvörðunarvald stjórnar. Starfsreglur stjórnar eru birtar á heimasíðu félagsins.

Meginhlutverk stjórnar er að fara með málefni félagsins milli hluthafafunda, tryggja að nægilegt eftirlit sé með reikningshaldi og meðferð fjármuna félagsins, að staðfesta rekstrar- og fjárfestingaáætlanir og sjá til þess að þeim sé fylgt. Stjórnin tekur meiriháttar ákvarðanir í rekstri félagsins og sér um að félagið sé rekið í samræmi við lög og reglur.

Þá ber stjórninni að stuðla að viðgangi félagsins og tryggja árangur þess til langs tíma litið, með því að setja félaginu stefnu í samstarfi við stjórnendur þess.

Á starfsárinu 2023 - 2024 voru haldnir 14 stjórnarfundir. Allir fundir stjórnarinnar voru ákvörðunarbærir þar sem fullskipað var á öllum fundum stjórnar. Starfsáætlun stjórnar fyrir næsta starfsár liggur fyrir að aðalfundi loknum. Stjórnarformaður stýrir fundum. Stjórnarfundir sitja einnig forstjóri, framkvæmdastjóri fjármála og mannauðs og yfirlögfræðingur sem jafnframt ritar fundargerðir. Fundargerðir eru undirritaðar af stjórn, forstjóra og fundarritara.

Árangursmat stjórnar

Stjórn metur störf sín með reglubundnum hætti, verklag og starfshætti, framgang félagsins, frammistöðu forstjóra svo og skilvirkni undirnefnda séu þær starfandi. Slíkt árangursmat felur m.a. í sér að stjórnin leggi mat á styrkleika og veikleika í störfum sínum og verklagi og hugar að þeim hlutum sem hún telur að betur megi fara.

Skipan stjórnar Isavia 2023-2024

Kristján Þór Júlíusson, fæddur 1957, er stjórnarformaður frá 2022, með kennsluréttindi frá Háskóla Íslands og skipstjórnarréttindi frá Stýrimannaskólanum í Reykjavík. Kristján Þór var alþingismaður Norðausturkjördæmis 2007-2021. Hann var heilbrigðisráðherra 2013-2017, mennta- og menningarmálaráðherra og ráðherra norrænna samstarfsmála 2017 og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra 2017-2021. Hann sat í fjárlaganefnd Alþingis 2007-2013, iðnaðarnefnd 2007-2009 og umhverfisnefnd 2009-2011.

Kristján Þór var bæjarstjóri Dalvíkur 1986-1994 og bæjarstjóri Ísafjarðar 1994-1997. Sat í bæjarstjórn Akureyrar 1998-2009 og bæjarstjórn Akureyrar 1998-2006. Formaður stjórnar Iðnþróunarfélags Eyjafjarðar hf. 1987-1992. Í stjórn Útgerðarfélag Dalvíkinga hf. 1987-1990. Í stjórn Söltunarfélags Dalvíkur hf. 1987-1993. Í stjórn Sæplasts hf. 1988-1994. Kristján Þór var formaður stjórnar Hafnarsambands sveitarfélaga 1994-1997 og formaður stjórnar Eypings 1998-2002. Í stjórn Togaraútgerðar Ísafjarðar hf. 1996-1997 og formaður stjórnar Samherja hf. 1996-1998. Í stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga 1998-2007. Formaður stjórnar Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar 1998-2007. Í stjórn Fjárfestingarbanka atvinnulífsins 1999-2000. Í stjórn Eignarhaldsfélagsins Brunabótafélags Íslands 1999-2008. Í Ferðamálaráði Íslands 1999-2003. Árin 1999-2007 sat Kristján Þór í stjórn Landsvirkjunar. Hann var formaður stjórnar Lífeyrissjóðs Norðurlands 2000-2007 og í stjórn Fasteignamat ríkisins á sama tímabili. Kristján sat í stjórn Íslenskra verðbréfa 2002-2009. Kristján Þór var kosinn í stjórn Isavia á aðalfundi 2022 og situr í starfskjaranefnd Isavia.

Hólmfríður Árnadóttir, fædd 1973, er stjórnarmaður frá 2022, með B. Ed. og M. Ed. gráður frá Háskólanum á Akureyri og Dipl. Ed. gráðu frá Háskóla Íslands. Hólmfríður starfar sem deildarstýra Kennslumiðstöðvar Háskóla Íslands og verkefnisstýra fjarnáms við sama skóla. Hún hefur yfir 20 ára reynslu af stjórnun, ráðgjöf og kenningu. Hún starfaði sem skólastjóri frá 2016-2022 og sem sérfræðingur við Háskólann á Akureyri 2012-2016. Hún hefur setið í fjölmörgum stjórnunum, ráðum og nefndum. Hólmfríður var kosin í stjórn Isavia á aðalfundi 2022 og situr í starfskjaranefnd Isavia.

Hrólfur Ölvisson stundaði nám í stjórnmála og fjölmiðlafræði við Háskóla Íslands. Frá árinu 2016 hefur Hrólfur starfað sem framkvæmdastjóri Jarðefnaiðnaðar ehf. ásamt því að sitja í stjórn félagsins. Hann situr einnig meðal annars í stjórn Sementsverksmiðjunnar ehf. og Eignarhaldsfélagsins Hornsteins ehf. ásamt því að gegna formennsku stjórnar hjá Bæ hf. Hrólfur hefur gengt fjölmörgum stjórnunarstöðum áður en meðal annars starfaði hann sem framkvæmdastjóri dagblaðsins Tímans 1988-1993 og sem framkvæmdastjóri Framsóknarflokksins 2010-2016. Hann hefur einnig setið í fjölmörgum stjórnunum í gegnum árin en meðal annars sat hann í stjórn Bankaráðs Búnaðarbankans 1998-2001, var formaður stjórnar Brunamálstofnunar 1997-2001, í Innkauparáði Reykjavíkurborgar 2003-2005 og formaður Vinnumálstofnunar 1998-2007. Hrólfur var kosinn í stjórn Isavia á aðalfundi 2023.

Viðauki I Stjórnarháttayfirlýsing

Skipan stjórnar Isavia 2023-2024 (framhald)

Nanna Margrét Gunnlaugsdóttir, fædd 1978, stjórnarmaður frá 2018, viðskiptafræðingur með MBA frá Háskólanum í Reykjavík. Frá árinu 2008 hefur Nanna rekið eigið fyrirtæki m.a. í verslun og síðar í ýmsum fjárfestingaverkefnum ásamt því að sitja í stjórnnum nokkurra fyrirtækja, starfaði hjá Eimskipafélagi Íslands frá 1998-2008, m.a. í fjárfestingadeild og sem sölustjóri í sjó- og flugfraktdeild. Nanna Margrét var kosin í stjórn á aðalfundi 2018 og situr í endurskoðunarnefnd Isavia.

Önnur stjórnarstörf:

Situr m.a. í stjórn Fríhagnarinnar ehf.

Jón Steindór Valdimarsson, fæddur 1958, stjórnarmaður frá árinu 2022, MPM (Master of Project Management) frá Háskólanum í Reykjavík og með embættispróf í lögum frá Háskóla Íslands. Jón Steindór var alþingismaður árin 2016-2021. Hann var framkvæmdastjóri fyrirtækjanna TravAble ehf. og Nordberg Innovation ehf. árin 2015-2016. Þá var hann aðstoðarframkvæmdastjóri og síðar framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins árin 1988-2010. Jón Steindór sat í stjórn Regins hf. 2014-2015; stjórn Alþjóðamálastofnunar Háskóla Íslands 2002-2013; stjórnarformaður Landsbréfa hf. 2011-2013; varaformaður stjórnar Framtakssjóðs Íslands 2011-2012 og í stjórn Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins 2000-2010, þar af stjórnarformaður árin 2004-2010. Jón Steindór var kosinn í stjórn Isavia á aðalfundi 2022 og situr í endurskoðunarnefnd Isavia.

Varastjórn Isavia

Dóra Sif Tynes, fædd 1972, lögfræðingur, Advel lögmenn, eigandi.

Ingveldur Sæmundsdóttir, fædd 1970, viðskiptafræðingur MBA, aðstoðarmaður innviðaráðherra.

Sigrún Traustadóttir, fædd 1962, viðskiptafræðingur MBA, ráðgjafi. Var aðalmaður í stjórn 2014-2017, varamaður frá 2017.

Tómas Ellert Tómasson, fæddur 1970, byggingarverkfræðingur, starfar nú fyrir SG-hús ehf. á Selfossi.

Valdimar Halldórsson, fæddur 1973, BA í hagfræði og MSc í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands. Var aðalmaður í stjórn 2018 – 2022.

Forstjóri Isavia

Forstjóri hefur með höndum daglegan rekstur félagsins samkvæmt stefnu og fyrirmælum stjórnar. Daglegur rekstur nær ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar. Hann hefur ákvörðunarvald um öll rekstrar- og fjárhagsleg málefni félagsins og hefur umsjón með eignum þess. Forstjóri gerir stjórn grein fyrir starfsemi félagsins og afkomu á stjórnarfundum, ber ábyrgð gagnvart stjórn og að fylgt sé samþykktum félagsins, lögum og reglum. Forstjóri er ekki með nein hagsmunatengsl við viðskiptaaðila og/eða samkeppnisaðila.

Forstjóri er Sveinbjörn Indriðason, fæddur 1972, hagfræðingur frá Háskóla Íslands 1998. Hann starfaði hjá Fjárfestingarbanka atvinnulífsins og vann við áhættustýringu hjá Icelandair frá 1999 - 2005. Sveinbjörn var framkvæmdastjóri fjármálasviðs FL Group frá 2005 - 2008 og rekstrar- og fjármálastjóri nýsköpunarfyrirtækisins CLARA frá árinu 2011. Sveinbjörn var framkvæmdastjóri fjármálasviðs Isavia frá árinu 2013 þar til í júní 2019 þegar hann var ráðinn forstjóri Isavia.

Forstjóri hefur að auki umsjón og eftirlit með dótturfélögum Isavia ohf. Sett hefur verið eigandastefna dótturfélaga Isavia ohf., þar sem leitast er við að skýra ábyrgð og hlutverk eiganda, félagsins, stjórnar og stjórnenda til að stuðla að góðum stjórnháttum og skýrri stefnumörkun. Þannig á eigandastefnan að tryggja gagnsæja, faglega og skilvirka stjórnun dótturfélaga. Einnig hafa verið gerðir viðaukar þar sem fram koma stefnur, reglur og leiðbeiningar sem unnið er eftir á samstæðugrunni. Má þar nefna mannauðsstefnu, sjálfbærnistefnu, stefnu um heildastæða áhættustýringu, siðareglur og meðferð persónuupplýsinga svo eitthvað sé nefnt. Eigandastefnan ásamt viðauka er aðgengileg á heimasíðu félagsins www.isavia.is.

Ársreikningar félagsins

Reikningsár Isavia er almanaksárið. Ársreikninga félagsins er hægt að nálgast hjá Ársreikningaskrá sem og á heimasíðu félagsins www.isavia.is.

Undirnefndir

Á vegum stjórnar starfar tvær undirnefndir, nefndarmenn eru skipaðar af stjórn Isavia ohf.

Starfskjaranefnd

Stjórn Isavia skipar tvo einstaklinga í starfskjaranefnd sem eiga einnig sæti í stjórn félagsins. Helstu verkefni starfskjaranefndar eru að undirbúa árlega drög að starfskjarastefnu sem lögð er fyrir aðalfund félagsins, undirbúa tillögu til aðalfundar um starfskjör stjórnar og undirbúa tillögu til stjórnar um viðmið fyrir laun og önnur starfskjör forstjóra og framkvæmdastjóra dótturfélaga. Starfskjaranefnd hefur eftirlit með því að starfskjarastefnu sé framfylgt og að laun og starfskjör séu í samræmi við lög, reglur og góðar starfsvenjur. Starfsreglur starfskjaranefndar ásamt starfskjarastefnu félagsins er að finna á heimasíðu félagsins.

Viðauki I Stjórnarháttayfirlýsing

Endurskoðunarnefnd

Um endurskoðunarnefnd Isavia gildir IX kafli laga nr. 3/2006 um ársreikninga, samanber lög nr. 80/2008. Stjórn félagsins setur starfsreglur nefndarinnar, til frekari fyllingar lögunum. Stjórn Isavia skipar á fyrsta fundi sínum að loknum aðalfundi ár hvert þrjú einstaklinga í endurskoðunarnefnd Isavia. Í henni sitja þrír aðilar, einn óháður félaginu og tveir fulltrúar stjórnar. Aðalhlutverk endurskoðunarnefndar er mat á eftirlitsumhverfi félagsins, greining á virkni innri endurskoðunar, eftirlit með framkvæmd endurskoðunar, gerð tillögu um val á ytri endurskoðanda í samráði við Ríkisendurskoðun skv. 7. gr. laga nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreiknings, ásamt mati á óhæði endurskoðanda, mat á virkni áhættustefnu, áhættuvilja og áhættustýringu og tryggja fylgni við gildandi lög og reglur. Meðal annarra verkefna nefndarinnar er að yfirfara fjárhagsupplýsingar og fyrirkomulag upplýsingagjafar frá stjórnendum, innri endurskoðun og ytri endurskoðendum og að staðreyna að upplýsingar sem stjórnin fær um rekstur, stöðu og framtíðarhorfur félagsins séu áreiðanlegar og gefi sem gleggsta mynd af stöðu félagsins á hverjum tíma. Hlutverk og starfsreglur er að finna á heimasíðu félagsins.

Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Einn hluthafi, íslenska ríkið, á alla hluti félagsins og fer fjármála- og efnahagsráðherra með hlutinn. Boðun á hluthafafundi er send til tengiliðs í fjármála- og efnahagsráðuneytinu. Hluthafafundir eru meginvettvangur fyrir upplýsingagjöf til hluthafans. Önnur samskipti við hluthafa um málefni félagsins eru í flestum tilfellum að frumkvæði félagsins. Stjórnarformaður og forstjóri hafa átt fundi með ráðherra eða starfsmönnum fjármála- og efnahagsráðuneytisins.

Stjórn og forstjóri félagsins fylgja Almennri eigandastefnu ríkisins fyrir öll félög í eigu ríkisins í störfum sínum. Félagið sendir út fréttatilkynningar sem upplýsa um afkomu félagsins og um önnur atriði í rekstrinum eftir því sem við á.

Stjórnarháttayfirlýsing var samþykkt á stjórnarfundi Isavia ohf. þann 13. mars 2024.

Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Viðskiptalíkan

Isavia ohf. er opinbert hlutafélag sem annast rekstur, viðhald og uppbyggingu Keflavíkurflugvallar. Dótturfélög þess eru þrjú: Isavia Innanlandsflugvellir ehf. sem annast rekstur áætlanarflugvalla í innanlandsflugi og lendingarstaða á Íslandi, Frihöfnin ehf. sem annast rekstur þriggja frihafnarverslana í Flugstöð Leifs Eiríkssonar og Isavia ANS ehf. sem annast flugleiðsöguþjónustu innanlands og alþjóðaflugs yfir norðanverðu Norður-Atlantshafi. Dótturfélagið Isavia ANS ehf. á tvö dótturfélög sem eru Tern Systems ehf. sem er hugbúnaðarfyrirtæki og Suluk ApS sem er þjónusta flugumferðarstjóra á Grænlandi. Tern Systems ehf. á svo eitt dótturfélag sem er einnig hugbúnaðarfyrirtæki sem er Tern Branch Ungverjalandi.

Isavia er þjónustufyrirtæki sem hefur með höndum rekstur og viðhald á innviðum sem leggja grunn að flugsamgöngum Íslands, tengingum við umheiminn og flugi á milli heimsálfa. Starfsemin skiptir þar af leiðandi miklu máli fyrir þjóðarhag. Lögð er áhersla á viðtækt samráð við þá hagaðila sem treysta á þjónustu fyrirtækisins og verða fyrir áhrifum af starfseminni.

Isavia starfar á alþjóðlegum samkeppnismarkaði þar sem samkeppni milli flugvalla er mikil. Markaðsumhverfið hefur tekið miklum breytingum undanfarið og ekki er séð fyrir endann á þeim. Mikil áhersluaukning hefur orðið á sjálfbærni í rekstri flugvalla og Isavia hefur unnið markvisst að því síðustu árin að tryggja sjálfbærni til framtíðar. Samstæðan sér mikil tækifæri í því að samkeppnisforskot Íslands til framtíðar geti snúið að umhverfismálum og sjálfbærni. Stefna samstæðunnar endurspeglar það.

Stefna

Tilgangur Isavia ohf., móðurfélagsins, er að leiða flugvallarsamfélag sem eykur lífsgæði og velsæld á Íslandi og framtíðarsýnin er að tengja heiminn í gegnum Ísland. Tilgangurinn leggur áherslu á hlutverk Keflavíkurflugvallar sem mikilvægs innviðar fyrir íslenskt samfélag og þá ábyrgð sem því fylgir inn í sjálfbæra framtíð. Tilgangurinn og stefnan í heild endurspeglar áherslu félagsins á sjálfbærni og jafnvæginu milli efnahags, umhverfis og samfélags.

Framtíðarsýn Isavia er að tengja heiminn í gegnum Ísland. Hún leggur áherslu á uppbyggingu tengistöðvarinnar og endurspeglar þá þróun sem áætlað er að verði á næstu árum í flugsamgöngum. Til að geta stutt við þróunina þarf að byggja upp innviði flugvallarins. Stefna félagsins miðar að því að skila leiðandi flugvelli sem mun vaxa á sjálfbæran hátt og styðja við velsæld þjóðarinnar. Enda skila þær verulegum efnahagslegum ávinningi fyrir hagkerfið í heild sinni.

Lykilmælikvarðar

Lykilmælikvarðar Isavia ohf., móðurfélagsins, voru uppfærðir á árinu til að vinna markvisst að árangri stefnunnar. Forstöðufólk félagsins vann tillögur að stefnumælikvörðum sem samþykktar voru af framkvæmdastjórn. Ákveðið var að vinna eftir fimm lykilmælikvörðum árið 2023. Þeir eru:

Markmið 1: Arðsemi eigin fjár verði komin yfir 10% árið 2027. Það fari úr 1,9% í 3,2% árið 2023. Arðsemi eigin fjár árið 2023 var 3,54%.

Markmið 2: Hlutfall ánægðra viðskiptavina verði 85% árið 2027. Það fari úr 84% í 85% árið 2023 fyrir farþega. Hlutfall ánægðra viðskiptavina fyrir árið 2023 var 83%.

Markmið 3: Ánægja starfsfólks fari yfir 8 af 10 árið 2027. Það fari úr að meðaltali 7,5 í 8,0 árið 2023 og haldist þar. Meðalánægja starfsfólks árið 2023 var 7,7.

Markmið 4: Kolefnisspor Keflavíkurflugvallar verði komið undir 1.000 tonn CO₂ árið 2027. Það fari úr 2.185 tonnum í 1.760 tonn fyrir lok árs 2023. Mælingin fyrir árið 2023 var 1.928 tonn.

Markmið 5: Engin alvarleg öryggis-, verndar- eða vinnuverndaratvik verði á Keflavíkurflugvelli árið 2027. Engin alvarleg atvik í öryggis-, verndar- og vinnuverndarmálaflokkum sem rekja má til starfsemi og innviða Isavia á Keflavíkurflugvelli árið 2023. Fjöldi alvarlegra atvika 2023 í öryggis- og flugvernd voru 38.

Sjálfbærni

Isavia samstæðan hefur stutt UN Global Compact sáttamála Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2016. Með því skuldbindur Isavia sig til þess að stefna og starfshættir séu í samræmi við tíu viðmið Sameinuðu þjóðanna um mannréttindi, vinnumál, umhverfismál og aðgerðir gegn spillingu. Isavia samstæðan er með sjálfbærnistefnu sem segir að félagið hafi sjálfbærni að leiðarljósi í öllu sem það gerir. Stefnan er studd af fimm ára aðgerðaáætlunum sérsniðnum að hverju félagi samstæðunnar sem gilda til loka árs 2026.

Markmið Isavia, mælikvarðar og aðgerðir til að ná árangri í sjálfbærni koma fram í fimm ára aðgerðaáætlun um sjálfbærni sem var skilað inn til Umhverfisstofnunar í lok árs 2021 eins og lög gera ráð fyrir. Við val á markmiðum og úrbótaverkefnum þeim tengdum var horft til eðlis fyrirtækisins og stefnu, ábendinga ytri hagaðila, Heimsmarkmiðanna og áherslna stjórnvalda þeim tengdum og í loftslagsmálum. Um leið var horft til úrbótatækifæra út frá GRI þáttunum, skuldbindingum félagsins við meginreglur UN Global Compact og hvatningaverkefni sem félagið er aðili að. Auk þess sem ACI, alþjóðasamtök flugvalla hafa gefið út leiðbeiningar um sjálfbærnivegferð fyrir flugvelli sem horft var til. Aðgerðaáætlunin var lögð fyrir forstjóra og framkvæmdastjórn til samþykktar og fyrir stjórn til kynningar.

Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Sjálfbærni (framhald)

Unnið var markvisst eftir aðgerðaáætluninni árið 2023 og var aðgerðum fylgt eftir í stefnubókhalda félagsins. Unnið var að 25 aðgerðum í sjálfbærni. Um 45% árangur náðist í framvindu þeirra. Alls var lokið við 6 aðgerðir af 25 árið 2023 í þeim fjórum flokkum sem sjálfbærnistefnan nær til. Einnhverjar aðgerðir færðust yfir á árið 2024 enda voru þær settar til meira en eins árs. Stefna og aðgerðaáætlun Isavia í sjálfbærni eru í endurskoðun um þessar mundir í samræmi við þær breytingar sem hafa verið og eru framundan í ytra umhverfi félagsins. Hægt er að nálgast ítarlegri upplýsingar um Sjálfbærnistefnu Isavia ásamt aðgerðaáætlun hér: <https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/samfelag/sjalbbaerni>.

Umhverfismál

Í samræmi við sjálfbærnistefnu félagsins hefur Isavia að leiðarljósi að halda neikvæðum umhverfisáhrifum af starfsemi í lágmarki í sátt og samvinnu við hagaðila með áherslu á loftslagsmál. Keflavíkurlugvöllur er þátttakandi í kolefnisvottunarkerfi á vegum samtaka flugvalla (ACI) sem heitir Airport Carbon Accreditation (ACA) og er með vottað umhverfisstjórnunarkerfi samkvæmt alþjóðastaðlinum ISO14001. Kolefnisspor Isavia hefur verið rýnt og staðfest af ytri aðila, alþjóðlega endurskoðendafyrirtækinu Bureau Veritas. Stuðst var við vottun samkvæmt. ISO 14064-3 og veitt takmörkuð staðfesting (limited assurance).

Eldsneytisnotkun er veigamesti umhverfisþátturinn í starfsemi Isavia. Vel er fylgst með eldsneytisnotkun í starfsemi og unnið að því að draga úr þar sem hægt er. Stærsti hluti notkunarinnar er vegna þjónustu og viðhalds á brautum og athafnasvæðum flugvallanna. Árið 2021 var unnin ítarleg greining á útskiptingu ökutækja á Keflavíkurlugvelli. Í kjölfarið var tekin ákvörðun um að flugvöllurinn yrði kolefnislaus árið 2030 sem þýðir að öll ökutæki í eigu Isavia ohf. verði komin á umhverfisvæna orkugjafa. Isavia kolefnisjafnar starfsemi sína.

Siðferðisviðmið

Isavia er með siðareglur, sem voru uppfærðar árið 2022. Þær taka til allrar starfsemi félagsins viðburða starfsfólks og ferða vegna vinnu. Þær gilda um starfsfólk, stjórnendur og stjórnir félaganna innan samstæðunnar og eru hluti af ráðningarsamningum þeirra. Siðareglur fyrir birgja Isavia og dótturfélaga eru settar í samræmi við tíu viðmið UN Global Compact. Gerð er krafa til birgja félaganna að þeir uppfylli siðareglurnar sem lágmarks viðmið og að þeir geri sömu kröfu til sinna birgja. Tilkynna ber Isavia ef grunur vaknar um brot á reglum hjá þeim. Sé þess óskað þurfa birgjar að geta staðfest að þessum siðareglum sé fylgt. Í samningum félagsins er að finna ákvæði um bann við gerviverktöku og ráðningarsamband skal vera meginregla í samskiptum starfsmanna og verksala. Þetta er gert til þess að tryggja að öll launþegagjöld, hverju nafni sem þau nefnast, séu greidd og farið sé eftir ákvæðum kjarasamninga.

Mannauður

Stefna Isavia í mannauðsmálum er að skapa vinnustað þar sem starfsfólk sýni hvert öðru virðingu og sé heiðarlegt gagnvart sjálfu sér og öðrum. Félagið ætlar að vera í fararbroddi sem vinnustaður þar sem jafnrétti og traust ríkir. Unnið er markvisst að því að tryggja starfsfólki jöfn tækifæri og möguleika á að nýta hæfileika sína í starfi.

Á árinu 2022 voru mannauðs- og jafnréttisstefna félagsins sameinaðar í eina til að sýna að jafnréttismál eru hluti af öllum mannauðstengdum málum hjá félaginu. Samhliða stefnunni var ný aðgerðaráætlun jafnréttismála send til samþykkis Jafnréttisstofu sem vottaði áætlunina til næstu tveggja ára.

Isavia hefur skuldbundið sig til að innleiða, skjalfesta og viðhalda jafnlaunakerfi í samræmi við kröfur jafnlaunastaðalsins ÍST 85 og öðlast jafnlaunavottun í samræmi við lög nr. 150/2000 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Félagið innleiddi stjórnkerfi jafnlauna árið 2018. Árið 2022 hlaut félagið endurvottun eftir úttekt sem framkvæmd var af BSI á Íslandi. Stjórnkerfi jafnlauna er ætlað að tryggja að allt starfsfólk fái greidd jöfn laun og njóti sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf óháð kyni. Samhliða vottuninni var framkvæmd launagreining sem leiddi í ljós að ekki er til staðar óútskýrður kynbundinn launamunur hjá Isavia.

Isavia er með viðbragðsáætlun vegna eineltis, kynbundinnar- og kynferðislegrar áreitni og ofbeldis (EKKO) í samræmi við lög þar um. Áætlunin nær til allra starfsstöðva Isavia og dótturfélaga og á jafnt við um starfsfólk, stjórnendur og verktaka sem starfa á vegum félagsins eða á vegum annarra þjónustuaðila á starfsstöðvum Isavia. Viðbragðsáætlunin byggir á þeirri stefnu Isavia að einelti, kynferðisleg áreitni, kynbundið áreitni eða annarskonar ofbeldi er ekki undir neinum kringumstæðum liðið. Það er markmið félagsins að uppræta slíka hegðun með fyrirbyggjandi aðgerðum í formi fræðslu og með faglegum verkferlum.

Starfsfólk eða aðrir sem búa yfir upplýsingum um brot á lögum eða aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi félagsins ber að tilkynna slíkt. Isavia tryggir ákveðna vernd til handa þeim sem upplýsa um lögbrot eða aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi til samræmis við lög nr. 40/2020 um vernd upplýstrara. Tilkynningar þess efnis er hægt að senda inn í gegnum heimasíðu Isavia.

Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Áhættustýring

Isavia fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Með ferlinu er leitast við að kortleggja helstu áhættuþætti fyrirtækisins og gera viðeigandi ráðstafanir til að draga úr líkum á óæskilegum atburðum. Unnið er til samræmis við heilstæða áhættustýringu sem byggir á heildarstefnu Isavia. Stjórnendur stýra áhættu félagsins í samræmi við áhættuvilja Isavia sem stjórn setur en áhættuþol, þ.e. mörk ásættanlegra frávik frá markmiðum, eru skilgreind meðal annars í lögum og reglum sem um starfsemina gilda, innlendum og alþjóðlegum skuldbindingum, stefnuskjölum, ferlum, verklagsreglum og handbókum. Nánar er fjallað um áhættustýringu Isavia í stjórnarháttaryfirlýsingu og ársskýrslu félagsins.

Ársskýrsla

Ársskýrsla Isavia samstæðunnar er gefin út samkvæmt alþjóðlegum staðli Global Reporting Initiative ásamt sérákvæðum þeirra um flugvelli. Í skýrslunni er áherslum, markmiðum, lykilmælikvörðum og árangri Isavia í átt að aukinni sjálfbærni gerð skil. Fjallað er um umhverfis-, samfélagslega- og efnahagslega þætti í ítarlegu máli. Þá skilar Isavia ársskýrslu félagsins árlega sem framvinduskýrslu til UN Global Compact og Global Reporting Initiative. Skýrslan kemur nú út í áttunda skipti með þessum hætti. Skýrslurnar eru vistaðar í skjalakerfi félagsins og birtar á ytri vef undir slóðinni: <https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/utgefid-efni/arsskyrslur/arsskyrslur>.

Skýrslugjöf vegna flokkunarreglugerðar ESB

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins (ESB) tók gildi á Íslandi 1. júní 2023 með lögum nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar.

Í kjölfarið voru eftirfarandi framseldar reglugerðir framkvæmdastjórnar ESB innleiddar í íslenskan rétt. Annars vegar framseld reglugerð framkvæmdastjórnar ESB nr. 2021/2139 um viðbætur við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2020/852 þar sem fastsett eru tæknileg matsviðmið til að ákvarða við hvaða skilyrði atvinnustarfsemi telst stuðla verulega að mótþægi við loftslagsbreytingar eða aðlögun að loftslagsbreytingum og til að ákvarða hvort þessi atvinnustarfsemi valdi umtalsverðu tjóni á einhverjum af öðrum almennum umhverfismarkmiðum flokkunarreglugerðarinnar. Hins vegar framseld reglugerð framkvæmdastjórnar ESB 2021/2178 um viðbætur við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2020/852 þar sem tilgreint er innihald og framsetning upplýsinga sem fyrirtæki eiga að birta.

Gerð er krafa um að fyrirtæki birti hlutfall veltu, fjárfestingargjalda og rekstrargjalda fyrir nýliðið rekstartímabil á hægri starfsemi, þ.e. starfsemi sem fellur undir flokkunarreglugerðina. Að sama skapi skal birta sömu lykilmælikvarða fyrir starfsemi sem uppfyllir öll viðmið reglugerðarinnar og telst vera samræmd starfsemi.

Litið er svo á að öll atvinnustarfsemi, sem ekki er lýst í framseldu gerðunum, sé flokkuð sem ekki hæf. Því ber að hafa í huga að flokkunarreglugerðin er í sjálfu sér ekki tæmandi listi yfir sjálfbæra atvinnustarfsemi og tengdar viðmiðanir, þar sem margs konar starfsemi er sem stendur ekki skilgreind samkvæmt henni, enn sem komið er.

Skilgreiningar

Umhverfismarkmið flokkunarreglugerðarinnar eru sex:

- Mótþægi við loftslagsbreytingar
- Aðlögun að loftslagsbreytingum
- Sjálfbær notkun og verndun vatns- og sjávarauðlinda
- Umskipti yfir í hringrásarhagkerfi
- Mengunarvarnir og eftirlit með mengun
- Vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa

Hæf atvinnustarfsemi er samkvæmt flokkunarreglugerðinni sú atvinnustarfsemi sem lýst er í núgildandi framseldum gerðum um loftslagsmarkmiðin, mótþægi við loftslagsbreytingar og aðlögun að loftslagsbreytingum, óháð því hvort sú atvinnustarfsemi uppfyllir einhver eða öll tæknilegu matsviðmiðin sem mælt er fyrir um í þessum framseldu gerðum.

Samræmd atvinnustarfsemi samkvæmt flokkunarreglugerðinni er sú atvinnustarfsemi sem er flokkunarhæf og uppfyllir einnig eftirfarandi kröfur:

- Atvinnustarfsemin stuðlar með verulegum hætti að einu eða fleiri umhverfismarkmiðum.
- Veldur ekki umtalsverðu tjóni á öðrum umhverfismarkmiðum.
- Uppfyllir lágmarks verndarráðstafanir.

Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Hæf atvinnustarfsemi samkvæmt flokkunarreglugerðinni

Isavia framkvæmdi greiningu á starfsemi (fjárfestingum og eignum) samstæðunnar m.t.t. skilgreiningar flokkunarreglugerðarinnar á hæfri og samræmdri atvinnustarfsemi samkvæmt báðum loftslagsmarkmiðunum. Innan samstæðunnar eru félög sem reka flugvelli, flugumferðarþjónustu, friðhafnarverslanir og hugbúnaðarfyrirtæki.

Segja má að fyrir tiltekna starfsemi séu þrjár sviðsmyndir mögulegar: allar tengdar fjárfestinga eru samræmdar; aðeins hluti tengdra fjárfestinga er samræmdur eða engin samsvarandi fjárfesting er samræmd. Hægt er að nota svipaða röksemdafærslu fyrir eignir.

Þegar aðeins hluti tengdrar starfsemi er hæfur eða samræmdur reynir á að gögn og upplýsingar úr kerfum séu nægjanlega brotin niður og aðgengileg svo færa megi sönnur á réttmæti matsins. Isavia mun horfa til þess við úrbætur á upplýsingakerfum félagsins og eins m.t.t. þess að vera undirbúið fyrir þá kröfu að upplýsingar sem birtar eru undir formerkjum flokkunarreglugerðarinnar verði teknar út af þriðja aðila eins og boðað er innan nokkurra ára.

Að lokinni greiningu voru eftirfarandi flokkar atvinnustarfsemi metnir hæfir:

- 5.3 Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar og -hreinsunarkerfa
- 6.3 Flutningar í þéttbýli og úthverfum, farþegaflutningar á vegum
- 6.5 Flutningar með mótörhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum
- 6.15 Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almenningsamgöngur með litla losun kolefna möguleg
- 6.17 Grunnvirki flugvalla með litla losun kolefna
- 7.1 Smíði nýrra bygginga
- 7.3 Uppsetning, viðhald og viðgerðir á orkunýtnum búnaði
- 7.7 Kaup og eignarhald á byggingum

Samræmd atvinnustarfsemi samkvæmt flokkunarreglugerðinni

Isavia metur það svo að það uppfylli ekki formlega allar lágmarks verndarráðstafanirnar sem tilgreindar eru. Telur því félagið ekki fram upplýsingar um samræmda atvinnustarfsemi samkvæmt flokkunarreglugerðinni.

Það að hafa ekki innleitt að öllu leyti lágmarks verndarráðstafanirnar hefur ekki lagalegar afleiðingar þar sem flokkunarreglugerðin er reglugerð um skýrslugjöf og mun Isavia vinna að úrbótum á árinu til að mæta þessum ráðstöfunum.

Við greiningu á tæknilegum matsviðmiðum þeirrar starfsemi sem flokkast sem hæf komu í ljós ákveðnar áskoranir fyrir félagið að geta uppfyllt þau með réttmætum hætti. Til að mynda er Ísland með undanþágu á reglugerð 2010/31/EU um orkunýtingu bygginga (EPBD) og því ekki til nein orkuflokkun á byggingum né viðmið um frumorkuþörf bygginga á Íslandi. Að óbreyttu er því ekki hægt að uppfylla tæknileg matsviðmið sem eiga við atvinnustarfsemi undir kafla 7.1 Smíði nýrra bygginga og 7.7 Kaup og eignarhald á byggingum svo dæmi séu tekin.

Lágmarks verndarráðstafanir

Sem hluti af ráðstöfunum um lágmarksvernd eru gerðar ýmsar kröfur um innleiðingu verklagsreglna sem byggjast m.a. á viðmiðunarreglum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) fyrir fjölþjóðleg fyrirtæki og leiðbeinandi meginreglum Sameinuðu þjóðanna um viðskipti og mannréttindi auk átta grundvallarsamþykktá í yfirlýsingu Alþjóðavinnuumálastofnunarinnar.

Það að tilskilin lágmarksvernd sé uppfyllt er forsenda þess að atvinnustarfsemi geti flokkast sem umhverfislega sjálfbær og þar með samræmd að flokkunarkerfinu. Til að innleiða og tryggja lágmarksvernd hefur Isavia samræmt sig við lokaskýrslu um lágmarks verndarráðstafanir frá Vettvangi um sjálfbær fjármál (e. Platform on Sustainable Finance) frá október 2022. Í skýrslunni er lögð megináhersla á mannréttindi, spillingu og mútur, skattlagningu og sanngjarna samkeppni. Við mat á samræmi við lágmarksvernd er metið hvort fullnægjandi ferlar eru innleiddir fyrir hvert ofangreindra viðfangsefna til að forðast neikvæð áhrif.

Isavia telur sig uppfylla lágmarks verndarkröfurnar sem getið er varðandi spillingu og mútur, skattlagningu og sanngjarna samkeppni að öllu leyti. Það verklag sem félagið hefur ekki innleitt að fullu er áreiðanleikakönnunarferli um mannréttindi sem leiðbeinandi viðmiðunarreglur OECD tilgreina sérstaklega. Ágætt er að halda því til haga að þó Isavia hafi ekki innleitt skref áreiðanleikakönnunar eins og getið er í viðmiðunarreglum OECD felur það ekki í sér að verið sé að brjóta á mannréttindum, þar sem viðmiðunarreglurnar snúa eingöngu að málsmeðferðarþáttum áreiðanleikakönnunar á mannréttindum. Isavia mun halda áfram sem áður að vinna að mannréttindum og frekari úrbótum þegar kemur að lágmarks verndarráðstöfunum.

Viðauki II Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Lykilmælikvarðar

Ársreikningur Isavia samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS), eins og þeir eru samþykktir í lok árs 2023, breytingar á þeim og nýjar tülkanir og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga líkt og fram kemur í skýringu 2 í ársreikningnum. Útreikningar á lykilmælikvörðum eru birtir á samstæðugrundvelli þar sem innri viðskiptum hefur verið eytt út til að forðast tvítalningu. Eftirfarandi aðferðafræði var notuð við útreikninga á lykilmælikvörðunum, veltu, fjárfestingargjöldum og rekstrargjöldum.

Velta

Hlutfall flokkunarhæfra tekna samstæðunnar var reiknað sem sá hluti hreinna tekna af vörum og þjónustu sem tengist flokkunarhæfri atvinnustarfsemi (teljari) deilt með hreinum tekjum (nefnari; nefnarinn samsvarar tekjum samstæðunnar; sjá einnig skýringar samstæðu, númer 4 tekjur).

Isavia aflar tekna af vörum og þjónustu sem tengist flokkunarhæfri atvinnustarfsemi. Langstærsti liður þess eru leigutækjur vegna húsnæðis sem fellur undir flokk 7.7 Kaup og eignarhald á byggingum. Að auki aflar félagið tekna vegna reksturs fráveitu sem fellur undir flokk 5.3 Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar- og hreinsunarkerfa. Að lokum eru tekjur komnar til vegna hleðslustöðva sem falla undir flokk 6.15 Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almenningssamgöngur með litla losun kolefna möguleg.

Fjárfestingargjöld

Flokkunarreglugerðin skilgreinir lykilmælikvarða sem flokkunarhæf fjárfestingargjöld (teljari), deilt með öllum viðbótum við efnislegar og óefnislegar eignir á fjárhagsárinu fyrir afskriftir og hvers kyns endurmat, þ.m.t. þær sem verða til vegna endurmats og virðisrýrnunar, fyrir viðkomandi fjárhagsár og að undanskildum breytingum á gangvirði (nefnari).

Stærsti hluti þeirra fjárfestingargjalda sem teljast flokkunarhæf má rekja til þeirra umfangsmiklu framkvæmda sem eiga sér stað á Keflavíkurflugvelli og falla undir flokk 7.1 Smíði nýrra bygginga. Því næst eru talin fram kaup félagsins á ökutækjum sem falla undir flokk 6.5 Flutningar með mótörhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum. Uppsetning á LED aðflugsljósum á Keflavíkurflugvelli fellur undir flokk 7.3 Uppsetning, viðhald og viðgerðir á orkunýtnum búnaði. Að lokum eru það framkvæmdir við spennuhækkun, endurnýjun og fjölgun landtenginga flugvéla (Ground Power Unit) og uppsetning á rafhleðslustöðvum fyrir bíla sem falla allar undir flokk 6.17 Grunnvirki flugvallanna með litla losun kolefna.

Rekstrargjöld

Flokkunarreglugerðin notar umtalsvert þengri skilgreiningu á rekstrargjöldum en hefðbundin skilgreining IFRS-staðla sem notaðir eru í reikningsskilum. Undir rekstrargjöld, samkvæmt flokkunarreglugerðinni, skal falla beinn kostnaður sem ekki er færður til eignar, sem varðar rannsóknir og þróun, ráðstafanir vegna endurnýjunar bygginga, skammtímaleigu, viðhald og viðgerðir og önnur bein útgjöld vegna daglegs viðhalds varanlegra rekstrarfjármuna eða þriðja aðila sem starfsemi er útvistað til, sem þörf er á til að tryggja áframhaldandi skilvirka starfrækslu slíkra eigna.

Til að ákvarða lykilmælikvarða fyrir rekstrargjöld eru flokkunarhæf rekstrargjöld (teljari) samkvæmt flokkunarreglugerðinni ákvörðuð í hlutfalli við rekstrargjöld (nefnari).

Stærstur hluti flokkunarhæfra rekstrargjalda er kominn til vegna viðhalds og viðgerða svo hægt sé að tryggja skilvirka starfrækslu eigna. Falla þau rekstrargjöld undir flokk 7.7 Kaup og eignarhald á byggingum. Umfangsmesti hluti þeirra er vegnar ræstingar flugstöðvarinnar á Keflavíkurflugvelli en einnig er þar að finna viðhald á landgöngubrúum og loftræstikerfum. Isavia rekur verkstæði og fellur hlutfall rekstrargjalda þar til annars vegar vegna varahluta, dekkjaskipta og viðgerða á bifreiðum undir flokki 6.5 Flutningar með mótörhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum og hins vegar vegna varahluta, dekkjaskipta og viðgerða á rútum, sem notaðar eru í farþegaflutningum á flugvöllinum, undir flokki 6.3 Flutningar í þéttbýli og úthverfum, farþegaflutningar á vegum.

Töflur sem sýna lykilmælikvarða fylgja hér á eftir.

Flokkunareglugerð Evrópusambandsins

HLUTFALL VELTU

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	2023		Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						Lágmarks vendarráðstafanir (17)	Hlufall veltu sem fellur að flokkunarkerfinu, 2023 (18)	Hlufall veltu sem fellur að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum (20)	Flokkur (Umbreytinga starfsemi) (21)
		Heildarvæla (3)	Hlutfall af veltu (4)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)					
		í þús.kr	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T

A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR

A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																				
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	-	0%	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Kaup og eignarhald á byggingum	7.7	3.965.204	8,8%																	
Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar og -hreinsunarkerfa	5.3	43.303	0,1%																	
Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almenningssamgöngur með litla losun kolefna möguleg	6.15	2.179	0,0%																	
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)	4.010.687	8,9%																		
Alls (A.1+A.2)	4.010.687	8,9%																		

B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR

Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	41.047.277	91,1%
Alls (A+B)	45.057.963	100,0%

Flokkunareglugerð Evrópusambandsins

HLUTFALL FJÁRFESTINGARGJALDA

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	2023		Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						Lágmarks verndarráðstafanir (17)	Hlufall fjárfestinga rgjalda sem fellur að flokkunarkerfinu, 2023 (18)	Hlufall fjárfestinga rgjalda sem fellur að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum (20)	Flokkur (Umbreytinga starfsemi) (21)
		Heildarveita (3)	Hlutfall af veltu (4)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)					
		í þús.kr	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T

A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR

A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)

Fjárfestingargjöld frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	-	0%	0%
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	---	----	----

A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)

Smiði nýrra bygginga	7.7	9.288.432	56,0%																	
Flutningar með mótorkjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum	5.3	164.810	1,0%																	
Uppsetning, viðhald og viðgerðir á orkunýtnum búnaði	6.15	38.493	0,2%																	
Grunnvirki flugvalla með litla losun kolefna	6.17	29.594	0,2%																	
Fjárfestingargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)		9.521.329	57,4%																	
Alls (A.1+A.2)		9.521.329	57,4%																	

B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR

Fjárfestingargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	7.063.717	42,6%
Alls (A+B)	16.585.046	100,0%

Flokkunareglugerð Evrópusambandsins

HLUTFALL REKSTRARGJALDA

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	2023		Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						Lágmarks verndarráðstafanir (17)	Hlutfall rekstrargjalda sem fellur að flokkunarkerfinu, 2023 (18)	Hlutfall rekstrargjalda sem fellur að flokkunarkerfinu, ár N-1 (19)	Flokkur (starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum (20)	Flokkur (Umbreytinga starfsemi) (21)
		Heildarvelta (3)	Hlutfall af veltu (4)	Mótvægi við loftsloðsþreyingar (5)	Aðlögun að loftsloðsþreyingum (6)	Vatns- og sjávarauðindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vísikerfi (10)	Mótvægi við loftsloðsþreyingar (11)	Aðlögun að loftsloðsþreyingum (12)	Vatns- og sjávarauðindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vísikerfi (16)					
		í þús.kr	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	%	E	T

A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR

A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)

Rekstrargjöld frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	N	N	N	N	N	N	N	0%	-	0%	0%
--	---	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	----	---	----	----

A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)

Kaup og eignarhald á byggingum	7.7	526.739	1,4%																	
Flutningar með mótorhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum	5.3	28.271	0,1%																	
Flutningar í þéttbýli og úthverfum, farþegaflutningar á vegum	6.15	19.707	0,1%																	
Rekstrargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)		574.717	1,6%																	
Alls (A.1+A.2)		574.717	1,6%																	

B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR

Rekstrargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	36.337.819	98,4%
Alls (A+B)	36.912.536	100%